3000000 ТОННА ТАЙЁР!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 235 (18.712). ● Чоршанба, 1983 йил 12 октябрь ● Баҳоси 3 тийин.

«Биз ҳаммамиз ҳозир пахтакормиз!» деган сўзларнинг ватанпарварлик маъносини чуқурроқ англаб олиш, «оқ олтин» теримида қалб амри билан бевосита ёрдам бериш, ҳар бир колхоз ва совхознинг, ҳар бир район ва областнинг мажбуриятларини бажаришни жадаллаштириш, ўтган йиллардан қолган қарз бўлса, уни тугатиш — ҳар бир кишининг шон-шараф ва виждон ишидир.

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Мурожаатидан).

БАЙРОҚДОРЛАР ИБРАТИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

● Ўзбекистон пахтаси 3 миллион тоннага етди. 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмони яратиш йўлида яна бир улкан марра эгалланди.

● Бир кунда 121060 тонна, шу жумладан 9627 тонна ингичка толали пахта тайёрланди. 55709 тонна хом ашё машиналар бункеридан тўкилди.

● Ҳозирги асосий вазифа — ҳар бир кун, ҳар бир соатнинг қадрига етиш, йиғим-теримда барқарор юқори суръатни таъминлашдан иборат. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан социалистик мусобақани авж олдириш билан кунига энг кўп ва сифатли хом ашё тайёрлашга эришайлик! Зарбдор меҳнатимиз билан мажбуриятларнинг бажарилишини тезлаштирайлик!

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети давлатга пахта сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1983 йил октябрь ойи иккинчи беш кунлигидаги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларда қолдирилди:

Сирдарё области. Бу область пахта тайёрлаш планини 44,61 процент, шу жумладан машина терими планини 39,44 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 14,01 процент ўсишини таъминлаган, бутун пахта биринчи сортларга қабул қилинган;

Сирдарё областининг Ворошилов райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 56,83 процент, шу жумладан машина терими планини 51,23 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 18,30 процент ўсишини таъминлаган, бутун пахта биринчи сортларга қабул қилинган,

Сурхондарё областининг Ленин йўли райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 61,49 процент, шу жумладан машина терими планини 67,96 процент бажарган ва ингичка толали пахтани ҳисобга олган ҳолда беш кунликда пахта тайёрлашнинг 14,86 процент ўсишини таъминлаган, бутун пахта биринчи сортларга қабул қилинган.

Кўчма Қизил байроқлар қуйидагиларга берилди:

Жиззах области. Бу область пахта тайёрлаш планини 42,70 процент, шу жумладан машина терими планини 43,00 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 13,90 процент ўсишини таъминлаган, бутун пахта биринчи сортларга қабул қилинган;

Наманган областининг Задарё райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 44,21 процент, шу жумладан машина терими планини 43,13 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 17,05 процент ўсишини таъминлаган, бутун пахта биринчи сортларга қабул қилинган;

Сирдарё областининг қўриқ Оқолтин райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 47,63 процент, шу жумладан машина терими планини 49,96 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 18,88 процент ўсишини таъминлаган, бутун пахта биринчи сортларга қабул қилинган;

Наманган область, Задарё районидаги Ильич номли совхоз. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 54,84 процент, шу жумладан машина терими планини 56,29 процент бажарган ва беш кунликда пахта териминнг 22,67 процент ўсишини таъминлаган, бутун пахта биринчи сортларга қабул қилинган;

Сирдарё область, Оқолтин районидаги қўриқ «Фарғона» совхози. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 79,84 процент, шу жумладан машина терими планини 93,69 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 29,36 процент ўсишини таъминлаган, бутун пахта биринчи сортларга қабул қилинган;

Сурхондарё область, Ленин йўли районидаги Қ. Раҳимов номли совхоз. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 55,06 процент, шу жумладан машина терими планини 64,10 процент бажарган ва ингичка толали пахтани ҳисобга олган ҳолда беш кунликда пахта тайёрлашнинг 15,68 процент ўсишини таъминлаган, бутун пахта биринчи сортларга қабул қилинган;

Фарғона область, Ленинград районидаги Охунбобоев номли колхоз. Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 72,40 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 23,03 процент ўсишини таъминлаган, бутун пахта биринчи сортларга қабул қилинган;

Навоий область, Қизилтепа районидаги «Партия XXII съезди» колхози. Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 71,69 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 17,73 процент ўсишини таъминлаган, бутун пахта биринчи сортларга қабул қилинган.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети республика областлари ва районлари ўртасида ем-хашак тайёрлаш юзасидан социалистик мусобақанинг 1983 йил 1 октябргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Қашқадарё области. Бу область хашак тайёрлаш йиллик топшириғини 108 процент, пичан тайёрлаш топшириғини 118 процент, витаминли ўт талқони тайёрлаш топшириғини 123 процент, силос бостириш топшириғини 113 процент бажарган. Байроқ Жиззах областидан олиб берилади;

Андижон областининг Ленин райони. Бу район хашак тайёрлаш йиллик топшириғини 98 процент, пичан тайёрлаш топшириғини 117 процент, витаминли ўт талқони тайёрлаш топшириғини 154 процент, силос бостириш топшириғини 116 процент бажарган. Байроқ Қорақалпоғистон АССРнинг Ленинобод районидан олиб берилади;

Жиззах областининг Бахмал райони. Бу район хашак тайёрлаш йиллик топшириғини 119 процент, пичан тайёрлаш топшириғини 148 процент, витаминли ўт талқони тайёрлаш топшириғини 100 процент, силос бостириш топшириғини 110 процент бажарган. Байроқ Тошкент областининг Калинин районидан олиб берилади;

Наманган областининг Янгиқўрғон райони. Бу район хашак тайёрлаш йиллик топшириғини 105 процент, пичан тайёрлаш топшириғини 87 процент, витаминли ўт талқони тайёрлаш топшириғини 88 процент, силос бостириш топшириғини 109 процент бажарган. Байроқ Хоразм областининг Хива районидан олиб берилади.

Ўзбекистон районидаги «Комсомол» совхози заршунослари бу йил республикамизнинг 6 миллион тонналик хирмонига 10500 тонна «оқ олтин» билан улуш қўшишга аҳд қилишган. Чаноғидан тошиб турган лўппи пахталар кўзланган марра, албатта, эгалланишидан далолат беряпти. Айни кунларда совхозда йиғим-терим тобора авж олдирилаётир. Ишда машиналар қувватидан тўла фойдаланишга алоҳида эътибор бераётган бригадаларнинг хирмони тобора кўкка бўй чўзмоқда. СУРАТЛАРДА: (чапдан) пешқадам бригада бошлиғи Шаробиддин Абдукаримов, лўппи пахталар, илғор механизатор Тешабой Ғаниев.

Ж. Тўраев фотолари.

МЕҲНАТ ШУҲРАТИ БАЙРОҒИ КЎТАРИЛДИ

● Арнасой районидаги Жуков номли совхозда 10 октябрь куни Дўсен Суннатов шарафига Меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилди. Илғор механизатор бир кунда 12 тонна «оқ олтин» теришга эришган эди.

ЭНЕРГЕТИКАНИНГ МУҲИМ ПРОБЛЕМАЛАРИ

11 октябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган зона кенгашида энергетика корхоналари ҳамда тармоқлари ишининг самарадорлиги ва сифатини ошириш, ёқилғи-энергетика ресурсларидан оқилона фойдаланиш йўллари кўриб чиқилди. Кенгашда СССР Госплани, Госснаби, Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг масъул ходимлари, Ўзбекистон, Қозоғистон, Тожикистон, Туркманистон ва Қирғизистон энергия ҳосил этувчи ҳамда истеъмол қилувчи, шунингдек ёқилғи қазиб чиқарувчи ҳамда ташувчи тармоқлар ва корхоналарнинг раҳбарлари, шу республикаларнинг партия ва совет ходимлари, халқ контроли комитетлари ва касаба союз ташкилотларининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

Кенгашда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистонда энергия энг кўп истеъмол қилинадиган кузги-қишки даврда регион халқ хўжалиги ва аҳолисини энергия, ёқилғи ҳамда иссиқлик билан узлуксиз таъминлаш учун шу йил ёзда амалга оширилган катта ишларга якун ясалди. Энергетика ва электрлаштириш министрликлари ҳамда бош бошқармаларининг раҳбарлари А. Х. Ҳамидов (Ўзбекистон), К. А. Абдуллаев (Қозоғистон), Б. С. Сирожев (Тожикистон), Ю. Т. Локтев (Туркманистон), М. М. Азрилян (Қирғизистон) ва бошқа нотиқлар кўрилган тадбирлар тўғрисида доклад қилиб, шуни уқтириб ўтдиларки, уюшқоқлик ва интизомни кучайтириш, технологияга қатъий риоя этиш, ремонт ишларини сифатли ўтказиш, ишлаб чиқаришнинг мавжуд резервларини сафарбар этиш, энергия системалари станциялари, умуман тармоқлар ишлаб чиқариш коллективларининг куч-ғайратлари сарфланаётган асосий йўналиш бўлиб қолмоқда. КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларининг қарорларига мувофиқ энергетиклар ва турдош корхоналарнинг меҳнат коллективлари ресурсларни тежаш учун курашни кучайтирмоқдалар, социалистик мусобақани ташкил этишни такомиллаштирмоқдалар. Эндиликда Ўрта Осиё ва Қозоғистоннинг ёқилғи-энергетика комплекси, деб таъкидлаб ўтилди кенгашда, мисли сиз сув танқислиги ва бошқа бир қанча сабаблар натижасида энергия балансида вужудга келган аҳвол муносабати билан мураккаб вазифаларни ҳал этиши лозим. Шу муносабат билан кенгаш қатнашчилари бир қанча қўшимча тадбирларни белгиладилар. Ана шу тадбирларнинг бажарилиши энергияни оқилона тақсимлашга, кўплаб ёқилғи ва хом ашёни тежаб қолишга ва пировард натижада қиш даврида саноатни қишлоқ хўжалиги ҳамда аҳолини энергия билан нормал таъминлашга ёрдам беради.

Кенгашда СССР энергетика ва электрлаштириш министри П. С. Непорожний, КПСС Марказий Комитети сектор мудири А. Н. Марчук нутқ сўзладилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Г. М. Мирхолиқов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев, Қирғизистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари О. Б. Пономарев иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Хоразм	2,62	63,34	2,06	27,04
Бухоро	1,42	62,61	0,28	5,68
Тошкент	2,25	61,69	1,95	49,66
ҚҚАССР	2,38	58,38	2,04	35,10
Фарғона	1,80	48,06	0,35	3,28
Сурхондарё	1,66	46,82	1,10	22,37
Наманган	2,30	45,42	2,10	21,55
Андижон	2,00	45,29	0,99	9,90
Сирдарё	2,49	44,61	2,44	39,44
Қашқадарё	1,94	43,89	1,38	18,95
Навоий	1,84	43,74	0,67	7,08
Жиззах	2,31	42,70	1,87	43,00
Самарқанд	1,91	42,52	1,01	10,47
Республика бўйича:	2,04	49,65	1,42	22,91
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Сурхондарё	2,44	62,97	2,59	37,55
Навоий	2,86	56,58	0,68	1,97
Бухоро	1,59	50,37	—	—
Қашқадарё	2,27	47,38	1,48	14,31
Наманган	1,54	39,42	—	—
Республика бўйича:	2,35	56,96	1,99	26,39

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

НАМАНГАН, 11 октябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Наманган область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум иштирокчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг талаблари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг йўл-йўриқлари асосида капитал қурилишни янада яхшилаш ҳамда саноат, қишлоқ хўжалик объектларини ва социал объектларни ишга туширишни жадаллаштириш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида обкомнинг биринчи секретари М. Камоловнинг докладини муҳокама қилдилар.

Область партия конференциясини 1983 йил 17—18 декабрда ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Пленумда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

МАРРАДАН ЎЗГАНЛАР

● Сурхондарё областида яна 4 бригада — Ангор районидаги «Толлимарон» совхозидан Йўлдош Жўраев, Шеробод районидаги «Гулистон» колхозидан Шукур Бозоров, Термиз районидаги Жданов номли колхоздан Хушбоқ Шерназаров, Гагарин районидаги «Партия XXVI съезди» совхозидан Асан Сафаровлар бошлиқ бригадалар заршунослари ғалаба маррасини эгалладилар. Бу бригадаларда ҳар гектар ердан ўртача 35—37 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Илғорлар ҳосилдорликни 55 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

● Самарқанд областидан иккита рапорт олинди. Большевик районидаги «Память Ленина» колхозининг Иброҳим Абдуллаев ва Равшан Ҳайдаровлар бошлиқ бригадаларида йиллик план бажарилди. Иброҳим Абдуллаев бошлиқ бригадасида ҳар гектар ердан 35 центнердан хирмон кўтарилди. Бу ерда ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш мўлжалланмоқда. Гектаридан 25 центнердан ҳосил йиғиштириб олган Равшан Ҳайдаров бригадаси аъзолари эса бу кўрсаткични 35 центнерга етказишни кўзлашмоқда.

● Хазорасп районидаги Фрунзе номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Салой Худойқулиев ва Карл Маркс номли колхознинг Матёқуб Матназаров бошлиқ бригадалари аъзолари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Бу бригадаларда гектаридан тегишли равишда 42,4 ва 44 центнердан хирмон кўтарилди. С. Худойқулиев бригадаси 70 центнерлик, М. Матназаров бригадаси эса 60 центнерлик маррани эгаллаш учун йиғим-теримни жадал давом эттирмоқда.

● Қўшкўпир районидаги «Тошкент» колхозининг Ўғилжон Абдуллаева бошлиқ бригадаси заршунослари қабул пунктига 324 тонна хом ашё топшириб, йиллик планни бажардилар. Уларнинг аҳди ҳосилдорликни 50 центнерга етказишдан иборат.

● Бўка районидаги «Бўка» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мария Ковалёва бошлиқ бригадасида ҳам йиллик план муддатидан илгари адо этилди. Ҳар гектар ердан 31 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Ҳосилнинг барчаси агрегатлар бункеридан тўкилди. Бригада коллективи социалистик мажбуриятни 20 октябрга бажариш ва ҳосилдорликни 45 центнерга етказишни кўзламоқда.

● Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоз бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Кан О Нам ҳам пахта штабига рапорт йўллади. Хирмонга 416 тонна хом ашё топширган бригада азаматлари ҳар гектар ер ҳосилдорлигини 55 центнерга етказиш мажбуриятини олдилар.

● Яккабоғ районидаги «Ленинизм» колхозининг Эшпўлат Бердиев бошлиқ бригадаси аъзолари 100 гектар ерда мўл ҳосил етиштирдилар. Заршунослар 60 центнерлик маррани кўзлаб меҳнат қилишмоқда. Бу йўлда дастлабки довон эгалланди. Ҳар гектар ердан 41,5 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олган миришкорлар йиллик планни бажардилар.

● Хатирчи районидаги «Оқ олтин» совхозининг Шаҳобиддин Халилов бош бўлган бригадаси пахтакорлари меҳнат муваффақиятига эришдилар.

Ҳозирга қадар областда 85 бригада мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширяпти.

ҲАММА ПАХТАКОР

● Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан Андижон шаҳридаги 113 ташкилот ва корхона вакиллари Андижон райони далаларида фидокорона меҳнат қилишмоқда. Шаҳарликлар кунига ўртача 70—75 килограммдан «оқ олтин» теришга эришмоқдалар.

● Бухоро шаҳридаги мактабгача тарбия билим юрти коллективи Пешку районидаги Куйбишев номли колхоз пахтакорларига яқиндан ёрдам беришаётир.

● Самарқанд педагогика институтининг 1600 студенти Большевик райони хўжаликларида пахта термоқдалар. 10 октябрь куни ҳар бир студент хирмонга ўртача 88 килограммдан дурдона тўкди.

ОНАЛАР, МЕҲНАТЧИ АЁЛЛАР МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

11 октябрь куни Тошкентда «Аёллар, меҳнат ва нуфуз проблемалари» мавзуида халқаро семинар очилди. Семинарни Халқаро меҳнат ташкилоти (ХМТ) ВЦСПС билан биргаликда ташкил этган. Семинарда Европа, Осиё, Африка ва Америкадаги кўпгина мамлакатларнинг намояндалари иштирок этмоқдалар. Улар аёлларнинг экономикага қўшаётган ҳиссаси ҳамда уларнинг оила ва жамиятдаги роли, демографик ўзгаришлар билан боғлиқ кўпгина масалаларни муҳокама қиладилар. Шу соҳадаги илмий тадқиқотлардан фойдаланиш истиқболлари ҳам кўриб чиқилади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова, Халқаро меҳнат ташкилоти бўлимининг мудири Кайлас Доктор (Ҳиндистон) сўзга чиқиб, семинар қатнашчиларини табрикладилар.

(ЎзТАГ).

СИБИРЬ НЕФТИ САРИ ЙЎЛ

ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИ АСОСИДА

Тюменда бир кеча-кундузда нефть қазиб олиш бир миллион тоннага етди, деган хушхабар бутун мамлакатга ёйилди. Бу ғалабада Ўзбекистон намояндаларининг ҳам ҳиссаси бор. Улар Сибирь диёрига асрий Тайгадаги янги конлар сари олиб борадиган юз километр узунликдаги автомобиль йўлини, Урай аэропортидаги янги учиш-қўниш полосасини ва бошқа объектларни туҳфа этдилар.

... Биз тушган «АН-26» юк ташувчи самолёт Тошкентдан шимол сари, Қутб доирасига қараб йўл олди. Олти соат учгач, ортда уч минг километрдан ортиқ йўл қолди ва Тюмень Тайгасидаги нефтчиларнинг навқирон шаҳри Урайга яқинлашиб келдик. Айтишларича, бу ерда қувурдан нефть фонтан бўлиб отилиб чиққанида «Ура!» садоларининг кети узилмаганлиги шаҳарга шундай ном берилишига сабаб бўлган экан. Самолёт ерга қўниб, трапдан тушар эканмиз, Урай аэропорти муддатидан илгари реконструкция қилиб бўлинганига бағишланган митингнинг устидан чиқдик. «Узтюменьдорстрой» трестининг бригадалари бу ерда янги учиш-қўниш полосасини фойдаланишга топширдилар. Бизлар айни шу полосада ерга қўндик. Шу вақтгача шаҳар аэродроми фақат кичик-кичик самолёт ва вертолётларни ҳаво очиқ келган кунлардагина қабул қила олар эди. Эндиликда аэропорт «ТУ-134» каби самолётларни йил бўйи — қишки бўрон вақтида ҳам ва баҳорги ёғингарчиликда ҳам қабул қила олади. Юк ташиш ҳажми бир неча баравар ошади, нефть конларига одамларни ва асбоб-ускуналарни ташиш жадаллаштирилади.

Ўзбекистонлик қурувчилар қишда, ҳар қандай қийин шароитда ҳам ишни давом эттирдилар. Атиги икки кун — термометр симоби 45 градус совуқни кўрсатган ва машиналарда «Қутб» солярkaси музлаб қолган кунларда мажбуран бекор туриб қолдик, деб жилмаяди прораб Марс Хайбуллин. Ёғин-сочинли кунларда ҳам, Сибирь чивинлари энг кўпаядиган пайт — ёзги иссиқ кунларда ҳам ишладик. Баржадан бетон плиталар, шағал тушириб, полосани бульдозер билан текисладик, айрим участкаларда бетон остига ётқизилган қум ва шағал қайта-қайта ўпирилиб кетган пайтлар ҳам бўлди. Лекин буларнинг ҳаммаси орқада қолди. Мана, кенг, ойнадек равон йўл кўкка кўтарилиб боргандек. Бугунги байрам қаҳрамонлари — участка бошлиғи Юрий Ротаненко, монтажчилар Борис Климов, Юрий Кузин, Жўра Аҳмедов, экскаваторчи Александр Возчиков, автогрейдерчи Иван Макаров, ҳайдовчилар Аркадий Кулишов, Хорис Арслонов — жами 70 киши бу ерда ҳозир бўлишган. Ноқоратупроқ зона ва Ғарбий Сибирни ўзлаштиришда, БАМ қурилишида оталиқ ёрдами кўрсатаётган коллективлар орасида ўтказилган социалистик мусобақада эришган ғалаба учун берилган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон

(Давоми иккинчи бетда).

ИЖОДГА ИШОНАМАН

ҒОЯВИЙЛИК ВА МАҲОРАТ

Сўнгги йилларда менга бадиий ижодни киностудия директорлиги иши билан қўшиб олиб боришга тўғри келди. Олдин бундай бўлиши мумкин эмасдек туюлган эди. Лекин чамаси бизнинг авлодимиз учун кино жараёнини йўналтириш ва шакллантириш, ўз тажрибамизда синалган ғоявий-ижодий принципларни қарор топтириш вақти келди.

Ҳар бир чинакам ижодкор шахснинг ўз такрорланмас бадиий дунёси бўлишини, у ўз изланишлари йўлидан боришини тушуниб, кенг маънодаги авлод тўғрисида гапирмоқчиман. Уларни бирлаштириб турувчи чизиқ эса экран ёрдамида даврни, вақтни акс эттириш қобилиятидир.

Жаҳонни қайта қуришнинг улкан проблемаларини илҳом билан кўтариб чиққан революция даъвати санъаткорлари шундай қилган эдилар. Уларнинг революция туфайли жўш урган истеъдоди хусусий, камера сюжетлари доирасига сиғмас эди. Бу кишиларни халқлар тақдири, инсоният тақдири ҳаяжонлантирарди. Революцион даврни акс эттириш ва юз бераётган ҳодисаларни идроклаш уларнинг ижодида гўё бир вақтнинг ўзида давом этди. Кейинчалик тинч ҳаёт оқимида кинематограф ўзгариб бораётган воқеликни идрок этишга, давримиз учун кўпроқ типик ҳисобланган белгиларни умумлаштиришга ҳамиша ҳам улгуравермади.

Ўтган уруш сабоқларини идроклаш вазифаси кинематографчиларнинг бир неча авлодлари учун ўз актуаллигини йўқотмади. Фақат нисбатан яқин-яқинларда, ғалабадан сўнг — 25—30 йил ўтгачгина бизнинг киномиз ана шу теманинг аввал тадқиқотлардан четда қолиб келган баъзи томонларига яқинлашди. Турли республика студияларининг санъаткорлари унга мурожаат қилаётганликлари жуда муҳимдир. Бу миллий характерни ўзлаштиришда урушнинг таъсирини, совет халқининг ғалабасида унинг тарбиясидаги интернационализм қандай роль ўйнаганлигини тушунишга ёрдам беради.

Фикримча, мен мансуб бўлган ўзбек режиссёрлари авлоди ёшликдаги тажрибага мурожаат қилганликлари, урушнинг оғир кунларида биз учун халқ жасорати билан боғлиқ бўлган ўша ҳаяжонларни, ўша қалбнинг уришини экранда тасвирлашга ҳаракат қилганлиги тасодиф эмас. Дамир Салимовнинг «Ленинградликлар — жигарбандларим менинг» ёки менинг «Сен етим эмассан» каби картиналаримиз бугунги кунда балки бир оз содда, фрагментар туюлаётгандир. Бироқ менинг назаримда сюжет қанчалик такомиллашмаган бўлса-да, ана шу сюжет орқали интонацияларнинг самимийлигини, томошабинга халқ қалбининг қандайдир ёрқин қисмини очиб беришга интилишни сезмаслик мумкин эмас.

Эндиликда бизнинг олдимизда декларативликдан холи бўлган чинакам чуқур асарлар яратиш вазифаси турибди. Ахир шундай ҳам бўляпти. Биз муҳим мавзуни кўтариб чиқамиз, экранда ҳаётий камчиликларни рационал ҳал этамиз, томошабин эса бу мавзу ва камчиликлар билан ўзи ўртасида қандайдир шиша деворнинг совуқлигини сезиб, лоқайдлигича қолаверади. Ван Гог асарда қалбнинг титрашини сезсагина, бу асар ўзи учун ҳақиқий эканлигини айтган эди. Мен ижоднинг самимийлигига ишонаман. Чунки санъаткор қалби орқали ўтмаган бировларнинг фикри бадиий ҳақиқат эффектини яратмайди, кишиларни ҳаяжонга солмайди.

Санъат асари кишиларга аталган бўлади. Ва рассом ички туйғулари билан аудитория бу асарни қандай кутиб олишини олдиндан билмоғи лозим. Айтиш мумкинки, ҳақиқий режиссёр фильмни киноплёнкага эмас, балки бўлажак томошабинларнинг онги ва қалбига териб чиқади, уларнинг ҳар бирини ижодда ўзига ҳамкор қилади, уларнинг тасаввурини ва фантазиясини уйғотади. Албатта, бундай таъсир ўтказишнинг сири инсон образидадир. Фақат чуқур тушуниб етилган тақдир, диалектик мураккаб характер орқалигина томошабинга қандайдир янгиликни ва муҳим нарсани касб этиши мумкин. Чунки инсон — тўхтовсиз курашдир, жумладан ўз-ўзи билан тўхтовсиз курашдир. Биз ана шу курашнинг натижаларини, яъни хатти-ҳаракатларнигина кўрамиз. Санъат эса ана шу хатти-ҳаракатларнинг дастлабки манбаларини, сабабларини ва инсонда юз берадиган бутун ички маънавий жараённи очиб бермоғи лозим.

Биз ўтмишдошларимиз тажрибасига таяниб ва бу тажрибани нималар билан бойитиб, аста-секин ана шу йўлдан бормоқчимиз. Мана бир мисол: студиямизда тарихий фильм тараққиётини олиб кўрайлик. Ўзбек кинематографиясининг асосчиси Комил Ёрматовнинг «Алишер Навоий» картинаси бўлмаганда эди, кейинчалик менинг «Беруний» фильмим ҳам, Элёр Эшмуҳамедовнинг ўша даврга бағишланган «Даҳонинг ёшлиги» ҳам бўлмас эди. Ана шу картиналарнинг энг сўнггиси яқинда XVI Бутуниттифоқ кинофестивалининг бош мукофотини олди, пластикаси ва поэтик образлилиги жиҳатидан новаторларча яратилган асар, деб топилди. Лекин новаторлик ўз-ўзидан бўлмайди. Унинг манбалари ва миллий илдизлари бўлади. Эшмуҳамедовнинг фильми анъаналарни ўзига сингдириб, шу билан бир вақтда бизда кинематография маданияти нақадар ўсганлигини, тарихни тушуниш чуқурлашганлигини кўрсатди. Фильм авторлари ўрта асрнинг буюк олими Абу Али ибн Синонинг ёшлиги ҳақида ҳикоя қилар эканлар, Бухоро амирининг образини кўп жиҳатдан янгича талқин қиладилар. Улар амирни маърифатли киши, фан ҳомийси қилиб кўрсатишдан қўрқмадилар. Бу эса бизга экранларда ўнлаб марта кўрган ва кўпроқ афсонавий персонажга ўхшаб кетадиган ёвуз подшони эмас, жонли шахсни кашф этиш имконини берди. Бироқ, образни ана шу тарзда чуқурлаштириш Абу Али ибн Синонинг ҳокимият билан келишмовчилиги манбаларини тушуниб етишга, эрксеварликни, тенгсизликка асосланган жамият билан чиқиша олмаслигини кўрсатишга имкон берди.

Улуғ режиссёр ва педагог Станиславский бадиий ижодда у воз кечиш эффекти, деб атаган нарсани қадрлар эди. Бу бир хилликдан воз кечишгина эмас, шу билан бирга образ диалектикасига кириб боришга интилиш ҳамдир. Ёмон одамни ўйнар экансан, унинг қаерда яхши бўлишини қидир; ожиз одамни ўйнар экансан, у қаерда кучли эканлигини ўйла. Ана шунда асосий тема янада ишончли, схематизмдан холи бўлиб янграйди. Тошкент театр ва рассомчилик институтида таълим олаётган студенларимга худди ана шуни ўргатишни истар эдим. Яна авлодлар алмашуви, деган фикрга қайтаман. Студияда Р. Ботиров, К. Камолова, А. Қобулов, Л. Файзиев, У. Назаров каби режиссёрлар актив иш олиб боришяпти. Уларнинг ўрнини ким босади? Ёшлар бизнинг изланишларимизни давом эттиришлари учун ва шу билан бир вақтда бизга нисбатан қизиқарли, томошабинлар учун қизиқарлироқ бўлишлари учун нима қилиш керак? Бу савол мени кўпдан буён ташвишга солмоқда ва ҳаяжонлантирмоқда, шу сабабли мен институтга бориб дарс бера бошладим, шу сабабли биз институтда кинофакультет очишга ҳаракат қиляпмиз.

Сўнгги йилларда студиямиз телевидение учун фильмлар ишлаб чиқаришни кенгайтирди. Бу эса бир қанча қўшимча проблемаларни келтириб чиқарди. Одатдан ташқари экран ритмига кўникишимиз, томошабинлар билан алоқанинг янги воситаларини қидиришимиз керак. «Катта кино»да томошабинларнинг активлиги жуда катта, режиссёр томонидан ташланган ҳар бир шамага ўз муносабатини билдиради. Биз экран воситаларининг лўндалигига кўникиб қолганмиз, сюжетнинг кескинлигини яхши кўрамиз. Экрандаги ҳар бир яхши янгилик залда дарҳол сезилади. «Кичик» экран эса одамларни бир-биридан ажратади, кўпинча уларни бир-бирига қарашларига, экрандаги воқеалардан таъсирланишнинг умумийлигини сезишга имкон бермайди. Фақат кейинчалик одамлар фильмни қўшнилари билан муҳокама қилар эканлар, коллектив фикрини туғдирадилар. Шу сабабли биз телевидение учун ишлаётган режиссёрлар телевизион ифодалилик формаларини қидиришимиз лозим.

Оригинал сценарий асосида «Оловли йўллар» кўп серияли лента устида ишлаётганимда ана шу ҳақда кўп ўйладим. Бу лентанинг бош қаҳрамони Ҳамза менинг ҳамшаҳрим, у ҳам қўқонлик. Бу одам ҳаёт вақтидаёқ афсонага айланди. Классик поэзия ва маданият традицияларини давом эттирган Ҳамза бу традицияларни революция билан Ўзбекистоннинг социалистик ҳозири ва келажаги билан боғлади. Ҳамза ҳақида ҳикоя қилар эканман, аввало, ўзбек халқининг революцион йўлини кўрсатишга интиламан. Шу сабабли картинада социал муҳит биринчи даражали роль ўйнайди ва унда жуда кўп персонажлар бор.

Биз танлаган кўп серияли форма қаҳрамонимизнинг кўп қиррали фаолиятига жавоб беради. Унда ўзбек халқининг даҳоси мужассамлашган. Ана шу ҳақда ҳикоя қилар эканмиз, биз ҳар бир халқ истеъдодли эканлигини, ҳар бир миллатда ана шу истеъдодни ўзида мужассамлаштириб, акс эттирадиган одамлар борлигини таъкидлашни истадик. Тошкентда Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари халқаро кинофестивали ўтаётганда жуда кўп ёш кинематографчилар агар бутун дунёга ўз халқларининг ажойиб вакиллари ҳақида ҳикоя қилиб берсалар, жуда катта иш қилган бўлур эдилар, деб ўйлаймиз.

Бу халқнинг даҳосини ва қалбини фақат ана шу типдаги қаҳрамонларгина акс эттиради, деган маънони билдирмайди. Ҳар бир одам — бутун бир олам. Гоголь бизга «кичкина одам» Башмачкин тўғрисида ҳикоя қилганда азоб-уқубат ва муҳаббат орқали ёзувчи рус халқининг улуғворлиги ва маданиятини очиб беради. Мен ҳам экран персонажлари сифатида фақат атоқли кишиларни кўрсатиш керак, деб ҳисобламайман. Ҳамза ҳақида ҳикоя қилар эканмиз, биз томошабин унинг инсон эканлигига ишонишини истадик, ҳар бир киши ўзида қаҳрамонимизга хос бўлган фазилатларни тарбиялай олиши мумкинлигини кўрсатишни хоҳладик.

Ҳамзанинг шахси энг аввало ўз халқига яхшиликни истагани билан характерланади. Шу сабабли у халқни Россия билан дўстлик йўлидан боришга чақирди. Россия билан тақдиримиз бир эканлигини, маънавий маданиятимиз бир эканлигини англаб етди. Ҳамза Россиянинг энг яхши, демократик қисмига ишонар эди. Чернишевскийни, улуғ рус поэзиясини, революция ва тараққиётни Россиянинг ана шундай қисми билан боғлиқ, деб ҳисобларди.

Ҳозирги кунда Ўзбекистон кинематографчилари КПСС Марказий Комитетининг партия идеологик ва оммавий-сиёсий ишларининг актуал масалаларини ҳар томонлама таҳлил қилган июнь Пленуми таъсири билан меҳнат қилмоқдалар. Партия томонидан қўйилган вазифаларни бажариш, совет кишисини маънавий бойитишга хизмат қиладиган, коммунистик қурилишнинг тинчлик учун курашнинг етилган масалаларини ҳал этишга ёрдам берадиган янги кино асарлари яратиш кинематографчиларнинг олижаноб, илҳомбахш миссияси ана шундайдир, ўзбек кино усталари бу миссияни ҳал этишга ўз ижодий кучларини сарфламоқдалар.

Ш. АББОСОВ,
СССР халқ артисти, профессор, «Ўзбекфильм» киностудияси директори.

Тошкент шаҳри.
(«Правда» 1983 йил 9 октябрь).

ҲУЖАЙРАНИНГ ИҲОТА «ИСТЕҲКОМЛАРИ»

Ҳужайра ҳар қандай организмнинг негизи ҳисобланади. Лекин уларнинг ўзи ҳам мураккаб биологик тузилиш бўлиб, ҳаёт фаолиятида мембраналар — ҳужайранинг ўзига хос иҳота «истеҳкомлари» катта роль ўйнайди. 11 октябрь куни Тошкентда очилган Совет — Швейцария учинчи симпозиуми ҳужайра тузилиши ва функцияларини анализ қилишга бағишланган. Симпозиумни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. С. Содиқов очди.

Мембраналар бирон модда молекулаларига ҳужайра ичига киришга «рухсат бериб» ёки тақиқлаб кўпгина ички ҳужайра жараёнларини қандай қилиб тартибга солиб туради? Улар ҳужайраларнинг ўзаро алоқасида қандай қатнашади, шу туфайли ҳужайралар ўзига ўхшаганларни «танийди» ва улар билан алоқага киришади, хилма-хил информацияни юборади? Уларнинг специфик функцияларни бажариш механизми қандай? Шу масалалар ва бошқа проблемалар симпозиумда муҳокама мавзуи бўлди. Симпозиум ишида икки мамлакатнинг етакчи олимлари иштирок этмоқда. Булар орасида СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзолари В. Ф. Бистров, В. П. Скулачев, В. А. Кабанов, Л. Д. Бергельсон, СССР Медицина фанлари академиясининг академиги Р. В. Петров, швейцариялик профессорлар Э. Карафолли, Д. Семенза, Г. Зубер ва бошқалар бор. Ўтказилган экспериментларнинг натижалари беш кун мобайнида кўриб чиқилади, бундан буён биргалашиб ишлаш йўллари белгилаб олинади.

(ЎзТАГ).

СИБИРЬ НЕФТИ САРИ ЙЎЛ

(Боши биринчи бетда).

ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва республика комсомоли Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи куз шабадасида ҳилпирайди.

Митингда кўпгина эзгу сўзлар айтилди, бу ердаги ҳаво йўлларининг «хўжайини», авиабўлинма командири Валерий Моисеев ўзбекистонлик қурувчиларга қарата «Дўстларимиз жуда катта иш қилдилар! Сизларга раҳмат!» — деди.

Эртасига қирмизи «МИ-10» вертолётида кузги Тайга осмони узра яна шимол томон учиб борамиз. Қайин, кедр ва бошқа игна баргли ям-яшил дарахтлар орасида октябрь қуёшидан сарғая бошлаган оқ қайин барглари кўзга ташланади. Иллюминатордан катта ва кичик дарёлар, ботқоқликлар кўриниб турибди. Ҳамма жойда янги конларда нефть билан аралаш ҳолдаги газ машъалалари кўзга ташланади. Нефть конлари топилиб, разведка қилинган, лекин маҳсулотни қазиб олиш учун доимий қулай йўллар ҳали қурилганича йўқ.

Вертолёт орадан бир ярим соат ўтгач, ўзбекистонлик йўл қурувчилар истиқомат қиладиган посёлка яқинида ерга қўнди. Оқ қайинлар ва шамшоддек тўқ-яшил кедр дарахтлари билан ўраб олинган жойда «Қутб ёғдуси» типидаги йиғма уйлар қад кўтарган. Бу уйларни қардош Чехословакия қурувчилари юборишган. Кўпгина ишчилар ўз оила аъзолари билан бу ерга келишган. Шунинг учун ҳам тез орада «Солнишко» деб аталган болалар боғчаси қурилди. Каттароқ ёшдаги болаларни ҳар куни автобусда мактабга олиб борадилар. Посёлкада ошхона, «Дорожник» магазини бор. Кўл соҳили севимли дам олиш жойи бўлиб қолган. Маҳаллий аҳоли кўлни «Ўзбекистон кўли» деб аташади.

«Узтюмендорстрой» трестининг асосий базаси ҳам шу ерда. Бетон қопланган ўқдек тўппа-тўғри автомобиль магистрали бу ердан Тайгага олиб боради. Тошкентликлар бу ерда уч йилдан бери меҳнат қилмоқдалар. Ҳақли равишда ҳаёт йўли деб аталган трасса кун сайин узаймоқда. Нефть кони сари олиб борадиган бу йўлдаги «Минавтодор УЗССР» деб ёзилган вагончалардан иборат посёлкалар 24-километр, 37-километр, 42-километр... олислаб бораверди.

Тайгада бу йўлни қуриш учун аввало Тошкент билан Қутб ёнидаги Сибирь ўртасида транспорт «кўприги» бунёд этилди. Мустаҳкам арматурали бетон плиталардан тортиб овқатланадиган столларгача ҳамма нарса бу ерга Ўзбекистондан келтирилади. Няхань станциясига ҳар куни ўзбекистонлик қурувчилар учун юк ортилган ўнлаб вагонлар келиб туради. Бу вагонлардан юк туширишни таъминлаш учун махсус платформа қуришга тўғри келди.

Трассанинг ўзига келганда... 1980 йил баҳорида бу ерга дастлабки десант келиб қўнганда, бульдозер қурувчилар яшайдиган вагончани станциядан бўлажак посёлкагача бўлган 3 километр масофадан олиб келиши учун бир кун вақт кетди. Бульдозер ғилдираклари то машина ўқигача нам қумга ботиб қоларди. «Бундай аҳволда машинада юргандан кўра балчиқда кийиладиган этик кийиб пиёда юрган осон эди, албатта». — деб эслайди дастлабки қурувчилардан бири, инженер Руслан Раимқулов. Бу ерда ҳамма нарса сал-пал қулай бўлиши учун йўлнинг ҳар бир километрида 5—6 тадан сунъий иншоот қуриш талаб қилинарди. Шундай участкалар ҳам борки, бир қарич бошқа томонга қадам қўйдингми, шу заҳотиёқ ботқоқликка тушиб қоласан. Ботқоқликнинг чуқурлиги 8 метрга етадиган жойлар ҳам бўлиб, уни тупроқ билан тўлдириш учун бутун бир тоғдек тупроқ уюмини ташишга тўғри келади. Сўнгра ҳар бир километр масофага қарийб 670 тадан плита ётқизиб, уларни пайвандладик, чокларни алоҳида-алоҳида иҳота қилдик.

Мана шу ишларнинг ҳаммаси, ошкора айтиш мумкинки, нормал яшаш ва ишлаш учун ғоят ноқулай бўлган шароитда бажарилди. Ёзда чивин ва турли ҳашаротлардан ўзингни қаерга қўйишни билмайсан киши, баҳорда ва кузда лойгарчилик, қишда қаттиқ совуқ кўз очирмайди.

Аммо монтажчилар Хайрулла Норқобилов, Николай Васильев, Вали Довутов, ҳайдовчилар Анвар Гумеров, Алексей Бадишев, Долгат Хомутаев ва уларнинг юзлаб дўстлари бу қийинчиликлардан чекинмадилар. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли темир йўл станциясини янги нефть конлари билан боғлайдиган йўл Тайга сари метрлаб кириб борди. Уч йил ичида юз километр масофадаги пишиқ ва мустаҳкам автомобиль йўли қурилди. Ўзбекистонлик қурувчиларнинг сибирликларга оталиқ ёрдами кўрсатиш мажбуриятларида худди шунча километр йўл қуриб бериш кўзда тутилган эди: муддатидан ярим йил илгари ваъдага вафо қилинди.

Қурувчилар мана шу жасорат шарафига бевосита трассанинг ўзида, Талинск конига буриладиган 35-километрда йиғилдилар. Ўрмон узра алвон ранг байроқлар кўтарилган, транспарантда: «Ўзбекистон туҳфасини қабул қил — Тюмень!» деган сўзлар йирик ҳарфлар билан ёзиб қўйилган. Октябрь районининг раҳбарлари кончилар, геологлар, дарахт кесувчилар, ўзбекистонлик қурувчиларни бу меҳнат ғалабаси билан табриклаш учун келдилар. Уларнинг ҳаммасига йўл керак. Ҳамма ишда уларга йўл кўмакдошдир. Митингда сўзга чиққан кишилар — Ўзбекистон вакиллари бунёд этган янги трасса, бошқа қурилиш объектлари совет халқлари бузилмас қардошлигининг улуғвор рамзи, Советлар мамлакати республикалари ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдами самарадорлигининг ишончли далилидир, деб айтдилар.

— Шу йилнинг ўзидаёқ янги йўл орқали Талинск конига салкам уч юз минг тонна юк — пармалаш станоклари, насос станциялари, трубалар, бинокорлик материаллари ташиб келтирилди, — деди «Красноленинскнефть» бирлашмасининг бошлиғи Б. Нуриев. — Бунинг натижасида пармалаш ишлари ҳажми ўтган йилдагига нисбатан беш баравар кўпайди, нефть қазиб олиш ҳам кескин ошди. Эндиликда бизлар вертолётларга қарам бўлиб қолмаймиз, йилнинг исталган пайтида, ҳар қандай об-ҳаво шароитида мустаҳкам транспорт алоқасига эгамиз. Бунинг учун бизлар ўзбекистонлик дўстларимиздан миннатдормиз!

Тошкентликлар йўл қуришдан ташқари Октябрь ва Обь дарёси бўйи районларидаги посёлкаларда, Урай аэропортида жуда кўп ҳажмдаги ободонлаштириш ишларини бажардилар. Кейинчи?

— Тюменлик нефтчиларнинг илтимосига биноан бизлар бу ерда йўл қурилишини давом эттирамиз, — деди Ўзбекистон ССР автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министрининг ўринбосари Р. Р. Юнусов. — Келгуси йилда Ем-Еговскийга олиб борадиган йўлни қуриб битказамиз, сўнгра Даниловский ва Убинское конлари сари йўл қуришни давом эттирамиз. Айни вақтда Урай шаҳри билан Советский посёлкаси ўртасида автомагистраль қурилиши авж олдириб юборилади. Бу эса конларни ҳар қандай об-ҳаво шароитида темир йўл ва сув йўллари орқали транспорт алоқасини таъминлайди. Демак, олдинда ишлар кўп...

Яна вертолёт Тайга устидан учиб боради. Бу ерда КПСС XXVI съездининг қарорларига мувофиқ Ғарбий Сибирь ёқилғи-энергетика комплекси жадал суръатлар билан бунёд этилмоқда. Юртдошларимиз — ўзбекистонликлар барча қардош республикаларнинг вакиллари билан елкама-елка туриб ишламоқдалар. Улар нефть конлари сари йўл очиб бормоқдалар.

Нях посёлкаси,
Тюмень области.

А. СКОРОБОГАТОВ,
ЎзТАГ махсус мухбири.

БАНК ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

11 октябрь куни Тошкентда СССР Давлат банки республика ва область контоpалари ходимларининг Бутуниттифоқ семинар-кенгаши очилди. Семинар-кенгаш қатнашчилари енгил ва озиқ-овқат саноатига кредит беришни ҳамда уларнинг ҳисоб-китобларини янада яхшилаш, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг талаблари асосида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш соҳасида қўшимча ресурсларни қидириб топиш масалаларини икки кун мобайнида кўриб чиқадилар, иш тажрибасини баҳам кўрадилар.

Кенгашда СССР Давлат банки правлениеси раисининг ўринбосари А. А. Обозинцев доклад қилди.

(ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ГДР. Берлинда «Тинчлик ва социализм учун!», «Қуролланиш пойгасига қарши!» деган шиорлар остида оммавий намойиш бўлиб ўтди. Намойишда Берлиннинг 150 мингдан зиёд аҳолиси иштирок этди. Суратда: намойиш пайти.
АДН—ТАСС фотоси.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

● КОБУЛ. Ўтган йили цитрус экинлари ва консерваланган зайтун экспорт қилиш Афғонистон Демократик Республикасига икки миллион доллардан ортиқ даромад келтирди. Бу маҳсулотлар Нангахор вилоятида бунёд этилган давлат қишлоқ хўжалик корхонасида ишлаб чиқарилмоқда. Мазкур корхона вилоятда Совет Иттифоқининг кўмагида қурилган бошқа энг муҳим иқтисодий объектлардан биридир. Сув омбори, суғориш каналлари, чорвачилик фермалари, қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қиладиган устахоналар шулар жумласидандир.

● ЖАЗОИР. Жазоир олий ўқув юртларида янги ўқув йили бошланди. Бу йил кузда мамлакат олий ўқув юртларининг биринчи курсларига 18 минг йигит ва қиз қабул қилинди. Мустақил ривожланиш йиллари мобайнида университетлар сони 1 тадан 21 тага, студентлар сони эса 2,5 минг кишидан 100 мингдан ортиқ кишига кўпайди. Сўнгги ўн йил ичида олий мактаб мустақил Жазоир учун 46 мингдан кўпроқ мутахассис тайёрлаб берди. Бироқ мамлакатнинг жадал ривожланаётган халқ хўжалиги олий мактаб олдига тобора юксак талаблар қўймоқда. Мавжуд планларга мувофиқ келгуси йилда студентларнинг умумий сони 150 минг кишига етказилиши керак. Маҳаллий матбуот университетлардаги 12 минг профессор ва ўқитувчидан 9 минг кишини жазоирликлар ташкил этаётганлигини фахрланиб ёзади.

● ҚОҲИРА. Мисрда шоличиликни ривожлантириш программаси кўриб чиқилди. Шу программага мувофиқ яқин йилларда мамлакатда шоли ҳосилдорлигини икки баравар ошириш кўзда тутилади. «Ижипшн газетт» газетасининг хабар беришича, бу экиннинг янада серҳосил навларини бутун чоралар билан жорий этиш программани амалга оширишда асосий йўналиш бўлади. Янги навлар майдони 11 минг феддандан 600 минг федданғача (1 феддан 0,42 гектарга тенг) кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Баланд Асвон тўғони қурилганлиги туфайли Мисрда шоличиликни ривожлантириш мумкин бўлди. Асвон тўғони Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий кўмагида бунёд этилди.

● БАҒДОД. Ироқ қишлоқларини электрлаштириш жадал суръатлар билан амалга оширилмоқда. Ўтган уч йилнинг ўзидагина, деб хабар беради «Багдад обсервер» газетаси, жами аҳолиси 2 миллион кишидан кўп бўлган қарийб 3 минг қишлоқда биринчи марта электр чироқлари порлади.

(ТАСС).

КЎЗИНГИЗНИ ОЧИНГ, ЖАНОБЛАР

Мунча шовқин, мунча тўполон,
Вулқонларни қилурсиз батанг.
Қилғиликни қилиб, сиз ҳамон
Уялмайсиз, демайсиз: аттанг.

Роса ғамлаб ажал уруғин,
«Совет хавфи бор!» — деб сайрайсиз.
Ёвузликнинг топиб йўриғин,
Давлатларни бизга қайрайсиз.

Борми ахир сизда инсоф, ор,
Айтинг, биздан нима довлайсиз.
Шаънимизни булғай деб ҳар бор,
Одоб бузиб, ахлат ковлайсиз.

Теграмизга ракета экиб,
Фариштадек жаврашни қаранг.
Синамоқчун асабга тегиб,
Кашф этасиз минг турли найранг.

Бизда мавжуд сабру қаноат
Соғлом ақл, тек асаб ҳам бор.
Одамийлик бизларга одат,
Керак бўлса, куч, ғазаб ҳам бор.

Хўш, нега биз бўлайлик бадном,
Сизми ё биз чегара бузган.
Чучварангиз саналибди хом,
Сиз эмасми арқонни узган.

Кириб қолса дайдиган бир ит,
Ким ҳайдамас экан ҳой-ҳойлаб.
Қувсак туриб сарҳадда собит,
Жириллайсиз мунча вой-войлаб.

Қотилликни қилиб ҳамиша
Гуноҳсизлик этасиз даъво
Макр тўқиб, қилмай андиша,
Покликдан сиз излайсиз маъво.

Минбар муштлаб қонли қўл билан
Адолат деб наъра урасиз.
Қитъаларда қинғир йўл билан
Эл эркига раҳна кўрасиз.

Қадамингиз етган жойда қон,
Сиз тикилган жойда қурбон бор.
Сиз битишган ерларда бу он
Ракеталар учун макон бор.

Косов тиқиб қўйдик шекилли
Сизлар қурган ари инига.
Бежо чиққан машмашали тиғ
Қайтиб сиғмай қолди қинига.

Тиғларингиз яланғоч қолиб,
Туҳмат билан ёпмоқ бўласиз.
Биздан еган тепкидан нолиб,
Важу корсон топмоқ бўласиз.

Қурбонларнинг қони ва жони
Бўйнингизга тушиб жаврайсиз.
Шумлигингиз фош бўлган они,
Ўзни оқлаб кимни алдрайсиз!!

Бўйнингизда туриб хиёнат
Шаллақилик қилиб нетасиз!!
Бўҳтонла йўқ бўлмас жиноят,
Ёлғон тўқиб қайга етасиз!!

Кўзингизни очиб иш кўринг,
Омон қолмас қасд қилган калхат
Тега кўрманг, нарироқ юринг,
Аямаймиз бузилса сарҳад.

Зоҳиджон ОБИДОВ.

ТУҲМАТ-БЎҲТОНЛАР РАД ЭТИЛДИ

АДР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

КОБУЛ, (ТАСС). АДР ташқи ишлар министрлиги вакилининг баёнотида қуйидагилар айтилади: Исломобод ҳарбий режими Афғонистонга қарши иғвогарлик кампаниясини мунтазам суратда давом эттириб, АДР қуролли кучларининг самолёти гўё Покистон чегарасини кесиб ўтиб, Покистоннинг чегара районларини бомбардимон қилди, деган уйдирмаларни яна айтди. АДР ташқи ишлар министрлиги мудофаа министрлигидан олинган маълумотларга асосланиб Покистон маъмурлари тўқиб чиқарган бундай асоссиз айбларни қатъиян рад этади.

Баёнотда демократияни тиклаш учун кенг кураш ҳаракати бутун Покистонни қамраб олганлиги уқтириб ўтилади. Генераллар режими бу ҳаракатни бостиришга, шу мамлакат дуч келган ички кризисдан Покистон халқининг ва жаҳон жамоатчилигининг эътиборини чалғитишга интилмоқда. Аммо Исломобод режими ўзининг халққа зид ролини ва АДРга қарши эълон қилинмаган урушда ўзи ўйнаётган ролни ниқоблашга муваффақ бўла олмайди. Бўҳтондан иборат қуруқ айбномалар бу режимни ҳеч қачон халқнинг ғазабидан қутқариб қололмайди.

АДР ташқи ишлар министрлиги Покистон ҳарбий режимининг иғвогарона ва ёлғон айбномаларини қатъиян рад этади, дейилади баёнотда.

ПОКИСТОНДА ҲУКУМАТГА ҚАРШИ НАМОЙИШЛАР КЕНГАЙМОҚДА

✦ ДЕҲЛИ. Панжоб вилоятидаги Файсалобод шаҳрида Покистонда демократияни ўрнатиш учун кураш ҳаракати тарафдорларининг оммавий намойиши бўлиб ўтди. Намойишда салкам 15 минг киши қатнашди. Улар «Йўқолсин ҳарбий режим!», «Граждан ҳуқуқлари берилсин!», «Покистон — Америка иттифоқи бекор қилинсин!» деб баралла хитоб қилдилар. Намойишчилар шаҳарнинг марказий майдонида АҚШ давлат байроғини ёқиб юбордилар. Полиция намойишни тарқатиш учун тўқмоқлардан ва кўздан ёш оқизадиган газдан фойдаланди, бир неча киши қамоққа олинди.

Маҳаллий кузатувчиларнинг уқтиришларича, Файсалободдаги кўп минг кишилик намойиш Исломобод маъмурларини саросимага солиб қўйди. Улар ҳукуматга қарши намойишлар Синд ва Белужистондан Панжобга — аҳолисининг сони жиҳатидан мамлакатдаги энг катта вилоятга ёйилмайди, деб умид қилган эдилар.

(ТАСС).

Ж. МАРШЕ:

РЕАКЦИЯНИНГ ҲУЖУМИГА ҚАРШИ КУРАШАЙЛИК

ПАРИЖ, (ТАСС). Франция Компартиясининг Бош секретари Ж. Марше радио орқали сўзга чиқиб, ўнг кучларга қарши курашиш учун Франциянинг барча демократ кучлари жуда кенг иттифоқи зарурлигини уқтириб ўтди. Биз, деб таъкидлади у, 1981 йилда бизга ишонч билдирган барча кишиларнинг оммавий сафарбарлигини реакциянинг ҳужумига қарши қўйиш керак, деб ҳисоблаймиз.

Ҳозир мамлакатдаги сўл кучларнинг позициялари бирмунча заифлашганини, қўлни ювиб қўлтиққа уриш ва ҳатто норозилик кайфиятлари сезилаётганини Франция Компартиясининг Бош секретари тан олди. Мамлакатда маҳаллий ҳокимият органларига ўтказилаётган қисмий сайлов натижаларида бу нарса ўз аксини топмоқда. Одатда сўлларни қўллаб-қувватлаб келган сайловчилар ўзгаришларнинг ҳаддан ташқари суст ўтказилаётганлиги хусусида тоқатлари тоқ бўлганини изҳор этиб, овоз беришда умуман қатнашмаяптилар, деб уқтирди Компартия раҳбари.

Ж. Марше «қаттиқ тежаш» сиёсатини бундан ҳам кучайтиришни талаб қилаётган кимсаларни «сохта сўллар» деб атади. Олға силжиш учун тузукроқ иқтисодий ўсишни таъминлаш зарур, акс ҳолда мамлакатнинг ўткир социал муаммоларини ҳал этиб бўлмайди, деб уқтирди у.

ФКП Бош секретари 1981 йил июнида Франция Компартияси билан социалистик партия ўртасида эришилган битимга ёзиб қўйилган мақсадларни рўёбга чиқариш муҳимлигини таъкидлади.

ҲОСИЛ-83

ТЕРИМДА ҲАР ДАҚИҚА ҒАНИМАТ

✦ МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР! Машиналарда камида 4 миллион тонна пахта териб беришдек шарафли вазифа сизларнинг зиммангизга юклатилган. Қуруқ ва илиқ келган кунларнинг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланиб, терим суръатини кўтаринг. «Зангори кема»ларни тўхтовсиз икки сменада ишлатинг. Бир кунда икки-уч графикка тенг юқори сифатли пахта териш учун курашинг! Сафингизда қолоқлар бўлмасин!

✦ ТЕРИМЧИ ЎРТОҚЛАР! Сизлар ялпи ҳосилнинг камида 2 миллион тоннасини териб беришга даъват этилгансиз. Кўпмингкилограммчилик ҳаракатини кучайтиринг. Пахтани тез, тоза теринг, ифлосланишига йўл қўйманг! Мавсумда 5—10—15 минг килограммдан пахта териш ҳақидаги ваъдангизни бажариш учун астойдил ҳаракат қилинг! Терим сизлардан янги жасоратлар кутади.

✦ ЁРДАМЧИ ЎРТОҚЛАР! Сизлар партия чақириғи, виждон амри билан пахта теримига отландингиз. Республикамизда етиштирилган мўл-кўл «оқ олтин»ни тезроқ саранжом-саришталаб олишга муносиб ҳисса қўшинг. Пахта майдонларида теримчилар, механик-ҳайдовчилар билан беллашиб, кўп ва тоза пахта теришга эришинг! Садоқатли ёрдамчилар деган номни теримда оқланг!

Ҳаммамиз ва ҳар биримиз республикамизнинг 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмони учун астойдил курашайлик!

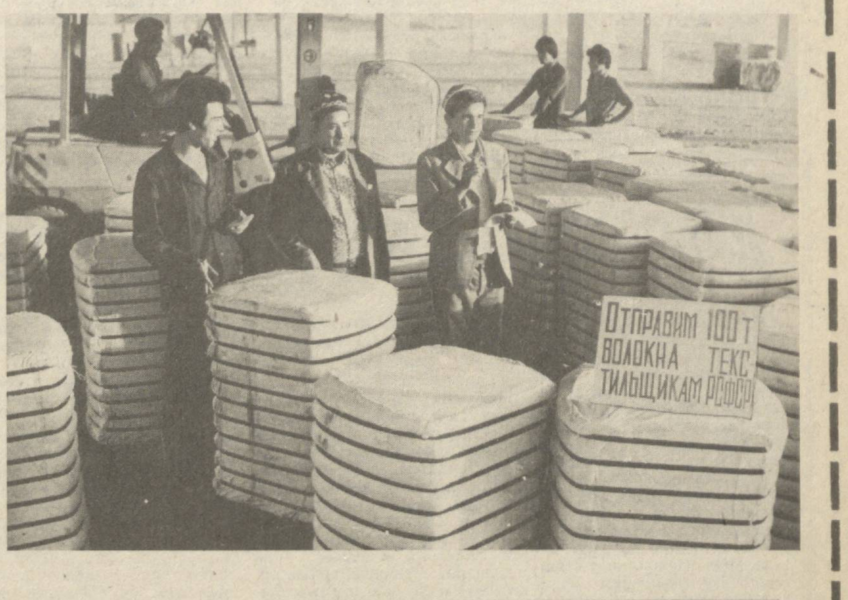

Пахтазорларда йиғим-терим суръати тобора ошмоқда. Ҳамма пешона тери эвазига етиштирилган «оқ олтин»ни тез ва сифатли териб олиш иштиёқида меҳнат қиляпти. Далалардан келтирилган хом ашё зудлик билан қайта ишланиб, тўқимачилик корхоналарига жўнатилмоқда. СУРАТЛАРДА: 1. Ўз агрегати бункеридан кунига 8—9 тоннадан дурдона тўкишга эришаётган Арнасой районидаги Жуков номли совхознинг пешқадам механизаторлари Шерали Солаев (чапда) ва Жасузоқ Эндибоевлар. 2. Усмон Юсупов районида янги ишга туширилган пахта заводи коллективи толани Россия тўқимачиларига жўнатишга тайёрлашмоқда.

А. Тўраев ва Ш. Шаропов (ЎзТАГ) фотолари.

ВЕТЕРАНЛАР ИШБОШИ

ШИЖОАТ

Партком секретари ҳузурига беш-олти нафар нуроний отахонлар кириб келишди. Ҳавохон Икромова уларни дарров таниди: булар колхознинг пиру-бадавлат, обрў-эътиборли қарияларй — партия, уруш ва меҳнат ветеранлари эди.

— Мен икки кам саксонга кирганман, — деб гап бошлади Садриддин Олимов, — Умрим деҳқончиликда ўтган. Мана, кўряпсанми, қўлимдаги бу қадоқлар момиқ пахтаники... Муддаога келсак, бу йил ҳам биз — кексалар пахта теримида қатнашсак, деган ниятимиз бор. Ўтган йили бир ярим тонна пахта тергандим. Бу йил икки тоннага етказмоқчиман.

— Бу йил яхши ҳосил тўплабсизлар, кўнглимиз тўлди, — дея унинг гапини давом эттирди партия ветерани, республикада хизмат кўрсатган механизатор Ғани Раҳматуллаев. — Энди уни ёғин-сочинли кунларга қолдирмай, нобуд қилмай тезроқ териб олиш керак. Шундай пайтда биз кекса коммунистлар уйда қўл қовуштириб ўтирсак уят бўлади. Мен ҳам бу йил бир ярим минг килограмм пахта териб бераман.

«Коммунизм» колхози Наманган районидаги илғор хўжаликлардан ҳисобланади. Ўтган йили давлатга пахта топшириш бўйича йиллик план областда биринчилар қатори бажарилди. Иш яхши ташкил этилгани, коллектив бригада пудрати асосида иш юритганлиги, ҳосилнинг асосий қисми биринчи сортларгаларга топширилганлиги учун жуда катта иқтисодий манфаатдорликка эришилди. Аксарият бригадаларнинг аъзолари йил охирига келиб асосий иш ҳақининг бир сўмига бир ярим-икки сўмдан қўшимча ҳақ олишди.

Пахтани тез йиғиштириб олиш учун колхоз партия комитети ва правлениеси йиғим-теримда оммавий сафарбарлик эълон қилиб, йиғим-теримнинг уюшқоқлик билан ўтказилишига эришмоқда. Шу кунларда далаларда хўжалик аъзолари билан бирга партия, меҳнат ва уруш ветеранларидан юздан зиёд киши теримда иштирок қилишяпти.

— Қарияларнинг яхши меҳнат қилишлари учун ҳамма шароит яратилган, — дейди колхоз правлениесининг раиси Юсуф Абдуллаев. — Уларга йиғим-теримда берилган ҳар бир сўм иш ҳақи ҳисобига йил охирида бир сўмдан қўшимча ҳақ тўланади. Кексаларнинг ўз меҳнатларидан моддий манфаатдорлиги оширилишидан колхоз ҳам ҳар йили жуда катта манфаат кўряпти. Ўзингиз ўйлаб кўринг, оппоқ соқолли, нуроний отахонлар ва онахонлар саҳарлаб далага чиқиб, ишқилиб озми-кўпми пахта териб юрганини кўрган қайси бир колхозчи, қайси ёш йигит ёки қиз ишга масъулиятсизлик билан ёндашади, ишга кеч келиб, эрта кетади, нормани бажармайди? Ота-оналаримизнинг ибрати бизни ўз ишимизга нисбатан талабчанроқ бўлишга даъват этмайдими?

Правление раисининг бу сўзлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг партия ветеранлари билан бўлган учрашувда айтган қуйидаги сўзларини эслатади: «Хизматларига яраша кексалик гаштини сураётган кўпгина ветеранларнинг баҳоли қудрат меҳнат фаолиятини давом эттириш иштиёқи сингари қувончли фактни ҳам уқтириб ўтмоқ керак. Шу олижаноб иштиёқни рўёбга чиқариш учун энг қулай шарт-шароитларни яратиб бериш керак. Бу ўринда хушмуомалалик, диққат-эътибор, ветеранларнинг сиҳат-саломатлигига, уларнинг шахсий муддаоларига эҳтиёткорлик билан қараш, уларнинг ҳар бирига ўз кучига яраша ва кўнглига ёқадиган ишни топиб бериш жуда катта роль ўйнайди».

Колхоз партия комитети ҳисобида 177 нафар партия аъзоси ва аъзоликка кандидат бор. Уларнинг 127 нафари бевосита пахта даласида меҳнат қилмоқда. Коммунистларнинг ўз зиммаларидаги вазифани қандай бажараётганликлари партия ташкилоти томонидан назорат қилиб борилмоқда. Хўш, бошқа идора ходимлари ва раҳбарлик лавозимларидаги 50 нафар коммунист бевосита пахта терими билан шуғулланадими ёки йўқми?

— **Колхоз** правлениеси ва партия комитети ишлаб чиққан тадбирга кўра, уларга ҳам норма белгиланган, — дейди партия комитети секретари Х. Икромова. — Колхоз раиси, бош мутахассислар, идора ходимларидан тортиб шоферлар ва транспорт тракторларини ҳайдовчиларга ҳам норма тайинланган. Ҳатто колхоз территориясида яшаб, шаҳардаги корхона ёки муассасаларда ишлайдиган ҳамқишлоқларимиз ҳам ишдан бўш пайтларида озми-кўпми пахта теримида ёрдам бериши одат тусига киритилган.

Партия комитети эрта кўкламдаёқ барча сиёсий-тарбиявий ишлар марказини дала шийпонларига кўчирди. Бу ерда пахтакорларнинг меҳнат қилишлари учун барча шароит муҳайё. Агитаторлар, сиёсий ахборотчилар, пропагандистлар, деворий газета активлари йиғим-теримда бажарилиши лозим бўлган иш планларига эга.

11 та дала шийпонида 36 нафар агитатор, 19 та сиёсий ахборотчи сиёсий тарбия ишини олиб бормоқда. Агитаторлардан Абдубанно Каримов, Ортиқбой Солиев, Олимжон Аҳмадалиев, Ҳафиз Мансуровларнинг турли мавзуларга бағишлаб ўтказган суҳбатлари пахтакорларга, айниқса манзур бўлмоқда.

Колхоз элита уруғчилиги хўжалиги ҳисобланади. Шунинг учун бу йил етиштирилган ҳосилнинг атиги 65 проценти «зангори кема»лар ёрдамида териб олинади. Олимжон Ҳожиев, Иззат Довудов сингари коммунистлар ва Комил Мўйдинов, Мамажон Уришов сингари тажрибали механик-ҳайдовчилар мавсумда 250—300 тоннага яқин «оқ олтин»ни пўлат этаклардан тўкишга аҳд қилишган. Айни кунларда хўжалик далаларида дефолиация сифатли ўтказилиб, механизаторлар ишга киришмоқдалар. Йиғим-терим отрядларида ташкил этилган тўртта муваққат партия группаси пахта терими суръатини ошириш билан боғлиқ ташкилотчилик ишларини кучайтирмоқда. Мамажон Турсунов, Ортиқ Солиев, Абдулла Эгамбердиев етакчилик қилаётган муваққат партия группаларининг ташкилотчилик ва тарбиявий ишлари диққатга сазовордир.

Хўжалик деҳқонлари бу йил 1065 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан планда белгиланган 35 центнер ўрнига 42 центнердан ҳосил кўтаришга сўз беришган. Колхоз коммунистлари, барча пахтакорларнинг шу кунлардаги ғайрат-шижоати бу марралар албатта эгалланишидан далолат бермоқда.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МЕДИЦИНА ХИЗМАТИ

ШИФОКОРЛАР ДАЛАДА

Ильич номли совхоз қошидаги амбулатория фельдшери Тўхтамурод Салмонов 1-бригада дала шийпонига борганида мироб Юсуфжон Қирғизов иситмалаб ётарди. Фельдшер дарҳол район касалхонасидан «Тез ёрдам» машинаси чақирди. Врач келгунча беморга ўзи ёрдам бериб турди. Шифохонага ҳам бирга бориб, Юсуфжонни ўзи жойлаштириб келди.

Наманган областининг Янгиқўрғон район соғлиқни сақлаш бўлими дала азаматларининг соғлиғини муҳофаза қилиш мақсадида қатор тадбирлар белгилади. Пахта йиғим-терими бошланган шундай долзарб паллада тиббий ёрдам кўрсатиш ходимлари тушки дам олиш вақтида дала шийпонларига юборилмоқда. Улар колхоз ва совхозларда меҳнат қилаётган қишлоқ хўжалик ходимларининг соғлиқларини назоратдан ўтказадилар. Беморларга керакли маслаҳатлар берадилар, уларни зарур дори-дармонлар билан таъминлайдилар.

А. АБДУФАТТОҲОВ.

МЕХАНИЗАТОР ВА ТЕРИМЧИЛАР ҲАМКОРЛИГИ

Кунлик марра—20 тонна

Областимизнинг барча хўжаликларида машина терими қизғин. Механик-ҳайдовчилар кунлик суръатни тобора оширмоқдалар. Шулар қатори мен ҳам кунига бункерлардан 14—15 тонна юқори сорт пахта тўкяпман.

Бу йилги мавсумда механизаторларимиз олдида яна бир муҳим вазифа турибди. Ҳар бир механик-ҳайдовчи теримда белгиланган план ва ўз зиммасига олган мажбуриятини сўзсиз бажариши керак. Шунинг учун сафимизда қолоқлар бўлмаслиги, механизаторлар ҳам, тележкачилар ҳам — ҳамма пахтакорлик номини шарафлаши лозим.

Машина теримида юқори натижага эришмоқ учун нималар қилмоқ керак?

Ҳар куни ишдан кейин ўзим бошқарадиган «зангори кема»ни синчиклаб кўздан кечираман. Зарур топилган деталларни қайта созлайман. Бакни ёнилғига тўлдираман. Эртаси куни, шабнам кўтарилиши билан теримга тушиб чошгоҳгача ишлайман. Бункердаги пахтани пешма-пеш тележкаларга ағдараман. Тележкачилар бункер тўлиши билан пайкаллар четига келиб туришади. Тушлик пайтида машинани сменадошим бошқариб туради. Шундай қилиб, қош қорайгунча 14—15 тоннадан «оқ олтин» теришга муваффақ бўлаётирман.

Лекин, бу чегара эмас. Бу йил ҳосил шу қадар мўл бўлдики, ҳар бир механик-ҳайдовчи кунлик иш унумини 18—20 тоннага кўтариши мумкин.

Кўсаклар қийғос очилди. Бундай шароитда механик-ҳайдовчиларимизнинг ҳаммалари беистисно, суръатни дақиқалар сайин кучайтирмоқлари керак. Афсуски, амалда шундай қилинмаётир. Барча шарт-шароитлар бўла туриб кўпчилик хўжаликларда «зангори кема»лар тўла ишга туширилганича йўқ. Туширилганларининг иш унуми ҳам талаблар даражасидан орқада қолмоқда. Ҳаво ўзгариб турибди. Бунинг устига кун қисқаряпти. Хирмонимизга қут-барака киритадиган, план ва мажбуриятларимизнинг муддатидан илгари бажарилишини таъминлайдиган машиналарга ҳамма жойда кенг йўл очайлик! Уларни тўхтовсиз ишлатиб, кунига бир ярим-икки кунлик графикка тенг «оқ олтин» теришга эришайлик! Вазият шуни тақозо этяпти.

Мен мавсумда камида 300 тонна «оқ олтин» теришга сўз берганман. Бу мажбуриятимни шараф билан бажараман.

Болта АЛИМОВ.
Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз механик-ҳайдовчиси.

Мусобақа самаралари

Биз, теримчилар зиммасига бу йил республикамиз бўйича камида 2 миллион тонна пахтани териб беришдек шарафли вазифа юклатилган. Бу янгилик эмас. Теримчиларимиз ҳар йили ҳам астойдил меҳнат қилиб, 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонига ўзларининг муносиб улушларини қўшиб келмоқдалар. Бу йилги теримнинг ўзига хос хусусияти шундаки, давлатимиз ёрдами, халқимиз меҳнати билан етиштирилган мўл-кўл ҳосилни ҳар йилдагидан эртароқ, юқори сорт билан териб олмоғимиз, дала ишларини жуда қисқа фурсатларда тугалламоғимиз керак. Давлат аҳамиятига эга бўлган бу ишдан бирор киши четда турмаслиги керак.

Пахтазорларга кўз ташлаган киши теримчиларнинг бунёдкорлик меҳнатларини кўриб чексиз қувонади. Чевар теримчилар кунига 200—250, ҳатто 300 килограммдан дурдона териб, қаҳрамонлик намуналарини кўрсатяптилар. Мен ҳам кунига 250 килограммдан пахта теряпман. Эндиликда 300 килограммлик марра учун курашяпман. Мусобақадош дугоналаримдан Ориятхон Сайфиддинова, Диломхон Баҳодирова, Рўзихон Маматовалар ҳам теримда юқори кўрсаткичга эришмоқдалар. Колхозимиз бўйича 300 теримчи кўпмингкилограммчилик ҳаракатига қўшилган.

Ҳозирги пайтда пахтазорда бир теримчининг бўлмаслиги ҳам ўзининг салбий таъсирини кўрсатади. Ҳамманинг ҳамкорликдаги тинимсиз ғайрати улкан «оқ олтин» хирмонини бунёдга келтиришнинг муҳим шартидир.

Афсуски, айрим теримчилар ишга кеч чиқадилар, ишдан эрта қайтадилар. Кунлик графикларни бажармаётган теримчилар ҳам йўқ эмас. Теримчи дугоналар, ҳалол меҳнатимиз билан етиштирган «оқ олтин»имизни сира нобуд қилмасдан тезроқ ва юқори сорт билан йиғиб-териб олайлик! Чевар теримчиларимиздан ибрат олиб, кўпмингкилограммчилик ҳаракатини кучайтирайлик! Сафимизда норма бажармовчилар бўлмасин!

Масаланинг яна бир нозик томони шундаки, эрта ўтиб индинга қора совуқ тушса, ёғингарчиликлар бошланса терим янада қийинлашиб кетади. Ўшангача борлиқ пахтани териб олиб, планлар ва мажбуриятларимизни шараф билан бажарайлик! Мен мавсумда камида 10 минг килограмм аъло нав пахта тераман.

Шарифахон АҲМЕДОВА,
Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозининг кўпмингкилограммчи теримчиси.

ТАЛАБЛАРГА МУВОФИҚ КОНЦЕРТ

Қашқадарё область комсомол комитетининг агитколлективи ўз концерт программасини «Пахтакор характери» деб атади. «Яккабоғ» қўриқ массивини ўзлаштираётган зарбдор пахтакорлардан 800 дан ортиқ киши қизғин иш кунидан кейин агитколлектив билан учрашувга келди.

Марказий дала шийпони саҳнасида «Тарона» вокал-чолғу ансамбли ва Қарши шаҳар маданият уйи артистлари концерт бердилар.

(ЎзТАГ мухбири).

Пахта ва пахтакорлар мадҳи

Субҳидам саломи

Ўйчан уфқларда устун мисоли
Помир чўққисидай мағрур, сарбаланд.
У менинг мангулик ризқи имоним,
У менинг риштаи жонимга пайванд.

Мағрур кулар қуёш пешонасида,
Бошида ўргилиб ташнаи осмон.
Мен учун буюклик кошонасида
Бу очилдастурхон, бу олий унвон!

Ўйлайман шу оппоқ чўққига боқиб,
«Оқ олтин» дегани рост бўлса наҳот?
Наҳот ташбеҳларим келади оқиб:
Мардумгиёмасми пахтамиз, ҳайҳот!

Англайман шу оппоқ чўққига боқиб.
Оқсоч оналарнинг замзамасини.
Эгатда бир-бирин кўнглини ёқиб,
Илҳақ йигит-қизнинг илк ғамзасини.

Унда туйдим нимхоб, бокира кўзлар,
Ва, жажжи қўлларнинг қайноқ тафтини.
Қучоққамас, унга босилган юзлар,
Интиқ гўшанганинг нозли савтини.

Унда туйдим мангу меҳру оқибат,
Аму, Сир сингари сингиган терлар.
Куйланмаган мардлик, жасорат, шиддат!
Инсоният гули — пахтамиз, дерлар.

Уқдим: бу — қуёшга дастини тутган
Халқимнинг дунёга тонгдай саломи.
Тоза интиқ бўлиб фарзандин кутган
Ўзбекистонимнинг ёруғ аъмоли.

Шу оппоқ чўққилар сервиқорлиги,
Қалбингга ёр бўлсин, о аҳли карам!
Ва, мангу бор бўлсин бахтга ёрлигинг
Кўксингга қуёшдай боққанда олам!..

Бозор НОМОЗОВ.

Ташвишли сигнал

НОБУДГАРЧИЛИК ҚАЧОНГАЧА?

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Мурожаатида барча колхозлар ва совхозларда пахта терими суръатини кескин кўтариш билан бир қаторда нобудгарчиликка қарши ўт очиш шу куннинг бош вазифаси эканлиги алоҳида таъкидланган. Свердлов районидаги Ленин номли колхозда бу борада нималар қилиняпти? Ошкора айтиш керакки, колхоз правлениеси ва партия ташкилоти пахта теримида фақат миқдорни ўйлаб, сортни бутунлай унутиб қўйяпти.

Масалан, колхознинг Чорибой Шомуродов бошлиқ бригадасидан Шаҳрислом қабул пунктига келтирилган пахтанинг намлиги нормадагидан анча ортиқ чиқди. Лаборант Ислом Эргашев, товаршунос Орзи Самандаровлар ҳанг-манг бўлиб қолди. Нима қилиш керак? Масалага пункт мудири И. Шодмонов аралашди.

— Кўсаклар чаман-чаман очилиб ётган бир кезда, нега хом пахтани теришга йўл қўйяпсизлар?— сўради пункт мудири.

— Гўшт ҳам суяксиз бўлмайди, ака, — жавоб қилди колхознинг пахта топширувчиси, — хом бўлса қуритиб оласизлар-да...

Масалага район партия, совет ташкилотлари, агросаноат бирлашмаси раҳбарлари аралашди. «Облхлопкопром» бирлашмаси бош бухгалтери З. Шарабарова, Когон пахта тозалаш заводи техника назорати бўлими бошлиғи С. Муродовлардан иборат оператив комиссия тузилди. Улар Ч. Шомуродов, Д. Рўзиевлар бошлиқ бригадаларда хом пахта терилганини аниқладилар. Камчиликнинг такрорланишига йўл қўймаслик тадбирлари белгиланди. Айбдорлар тартибга чақирилди.

Хўш, шундан кейин қандай ўзгариш юз берди? Юқорида номлари тилга олинган бригадаларда тайёрланган умумий хом ашёнинг 30—35 процентини хом пахта ташкил этяпти.

— Танбеҳдан тегишли хулоса чиқармапсиз-ку? —сўрадик бригадир Ч. Шомуродовдан. У елкасини қисиб қўя қолди.

Пайкал оралаб боряпмиз. Оппоқ пахта эгатлар орасига тутдек тўкилиб ётибди. Хирмон атрофига сочилиб кетган «оқ олтин»га қараб бўлмайди. Қуритилган пахта тележкаларга ортиладиган жойда анчагина дурда тупроқ, хас-чўпга қоришиб кетган...

Колхознинг 2-, 3-, 14-бригадаларида ҳам ана шундай ачинарли манзаранинг гувоҳи бўлдик. Афсуски, бундай фактлар районнинг бошқа хўжаликларида ҳам учрамоқда. Хом пахтани териш, ифлослантириш, чаноқларда қолдириш, эгатлар оралиғи, хирмон жойлар атрофида тўкилиб-сочилишига йўл қўйиш жиноятдир. Халқ меҳнати билан бунёдга келтирилган пахтанинг бир чаноғи ҳам хом терилмаслиги, нобуд қилинмаслиги, дахлдор ташкилотларнинг раҳбарлари бу хусусда талабчанликни кучайтирмоқлари, юз бераётган нуқсондан тегишли хулоса чиқариб олинмоғи керак.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 октябрга бўлган
МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта, учинчи устун — шу жумладан машинада терилган пахта.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Гурлан	81,20	29,53
Хонқа	76,92	53,66
Хива	66,85	26,79
Қўшкўпир	65,00	24,85
Ҳазорасп	61,38	14,75
Янгибозор	60,46	32,42
Урганч	58,33	21,34
Шовот	56,03	27,11
Боғот	54,90	24,24
Янгиариқ	54,13	19,80
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Ғиждувон	74,61	12,34
Шофиркон	67,23	2,38
Олот	66,52	5,01
Ромитан	65,00	22,70
Бухоро	64,14	1,04
Свердлов	59,45	1,27
Вобкент	58,41	1,92
Когон	56,95	3,19
Пешку	56,53	2,39
Қоракўл	54,50	3,33
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Бўка	73,57	66,63
Коммунистик	67,38	64,60
Оққўрғон	63,74	55,75
Пискент	62,74	47,55
Бекобод	60,50	34,27
Ўрта Чирчиқ	59,64	57,12
Ғалаба	56,19	50,48
Чиноз	54,72	31,90
Янгийўл	50,28	22,07
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Ленинобод	68,89	52,37
Қораўзак	66,43	57,64
Тўрткўл	65,84	17,04
Элликқалъа	63,82	32,11
Қўнғирот	63,56	34,98
Хўжайли	63,15	42,71
Чимбой	62,80	49,01
Шуманай	61,66	44,77
Беруний	56,18	29,04
Нукус	52,13	34,23
Бўзатов	50,65	35,98
Амударё	48,93	21,68
Кегайли	47,95	39,18
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Бувайда	63,02	12,45
Ленинград	60,54	3,59
Киров	57,69	0,63
Ўзбекистон	54,12	7,58
Тошлоқ	48,01	0,95
Охунбобоев	44,92	0,59
Қува	44,74	2,57
Ёзёвон	43,20	1,05
Фарғона	42,94	3,41
Бағдод	41,90	2,71
Риштон	41,48	3,69
Фрунзе	39,44	2,85
Олтиариқ	38,96	1,59
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Ленин йўли	61,49	67,96
Ангор	56,16	32,05
Қумқўрғон	55,07	16,02
Термиз	54,23	12,76
Шеробод	47,41	34,91
Шўрчи	46,75	3,69
Сариосиё	45,14	3,57
Олтинсой	41,88	3,23
Бойсун	41,35	33,95
Жарқўрғон	40,88	11,48
Гагарин	37,96	32,25
Денов	37,92	3,38
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Тўрақўрғон	54,66	30,27
Наманган	54,58	35,51
Уйчи	49,05	5,80
Чортоқ	48,73	5,53
Поп	48,54	12,91
Задарё	44,21	43,13
Янгиқўрғон	43,78	2,14
Норин	43,70	21,03
Чуст	43,70	21,03
Учқўрғон	40,55	23,30
Косонсой	26,53	9,26
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Бўз	57,33	41,86
Ленин	55,64	3,97
Комсомолобод	53,12	30,23
Москва	52,81	1,75
Марҳамат	48,10	13,94
Избоскан	46,82	11,77
Андижон	46,31	2,05
Олтинкўл	44,98	0,69
Пахтаобод	42,20	1,93
Хўжаобод	39,67	2,64
Балиқчи	37,88	6,79
Жалолқудуқ	33,44	5,69
Қўрғонтепа	33,35	11,22
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Ворошилов	56,83	51,23
Гулистон	53,33	49,53
Комсомол	52,07	43,96
Оқолтин	47,63	49,96
Сирдарё	42,57	29,46
Боёвут	41,59	33,70
Ильич	35,38	33,70
Меҳнатобод	31,17	21,51
Ховос	31,08	17,82
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Қамаши	50,00	11,60
Ғузор	49,25	10,24
Яккабоғ	48,35	27,33
Нишон	46,86	28,34
Китоб	46,54	4,48
Муборак	46,25	40,77
Чироқчи	45,54	9,45
Қарши	44,37	29,99
Усмон		
Юсупов	44,16	14,14
Шаҳрисабз	43,63	8,22
Баҳористон	42,36	27,81
Ульянов	41,64	29,81
Кўкдала	41,04	—
Косон	29,80	18,11
Толлимаржон	20,23	11,38
НАВОИЙ ОБЛАСТИ		
Қизилтепа	48,50	2,38
Хатирчи	45,42	13,77
Навбаҳор	41,87	1,24
Навоий	38,10	7,38
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ		
Фориш	57,63	42,42
Октябрь	53,20	59,57
Мирзачўл	48,37	51,60
Арнасой	47,03	51,22
Дўстлик	43,55	49,30
Зарбдор	40,36	28,08
Пахтакор	34,43	34,55
Жиззах	29,84	9,04
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Пахтачи	51,81	15,84
Пастдарғом	50,67	9,04
Каттақўрғон	47,02	15,48
Иштихон	45,82	8,90
Нарпай	45,25	22,44
Большевик	44,45	11,11
Пайариқ	37,73	6,24
Оқдарё	37,57	4,49
Жомбой	34,38	2,65
Самарқанд	32,88	—

МУЗИКА ИЖОДКОРЛИГИ ЧАШМАЛАРИ

Самарқандда «Яқин ва Ўрта Шарқ халқлари музика маданиятларининг анъаналари ва ҳозирги замон» мавзуидаги иккинчи халқаро симпозиум ўз ишини давом эттирмоқда.

Унинг қатнашчилари ўз нутқларида кўп асрлар мобайнида вужудга келган бой музика анъаналари замонавий бастакорларнинг ижодиёти учун илҳомбахш манба бўлиб хизмат қилаётганини уқтириб ўтмоқдалар. Анъанавий классик оғзаки музика асарлари кўпинча опералар, симфониялар, бошқа асарлар ёзиш учун ўзига хос негиз бўлмоқда. Совет Иттифоқи кўпгина республикаларидаги муаллифларнинг халқ куйлари ва қўшиқлари асосида яратган асарларидан тузилган концерт бу фикрнинг яққол исботи бўлди. Программага киритилган Озарбайжон композитори Ф. Ализоданинг виолончела ва фортепьяно учун яратган асари, К. Кужамяровнинг (Қозоғистон) уйғур халқ оҳанглари асосида яратган иккита хори, М. Бафоевнинг (Ўзбекистон) «Мақом садолари» пьесаси, бошқа бастакорларнинг асарларини тингловчилар самимий кутиб олдилар.

Регистон майдонидаги Шердор мадрасасида Шарқ анъанавий музикаси концертлари давом этди. Турли асрларда ва турли мамлакатларда яратилган, эндиликда эса қайтадан юзага чиқарилган оромбахш куйлар янгради.

Симпозиум қатнашчилари машҳур ўзбек мақомчиси Ҳожи Абдулазиз Абдурасуловнинг уй-музейини зиёрат қилдилар. Ҳозир Самарқанд санъат билим юрти унинг номи билан юритилади.

«Ҳар бир музикашунос ўзи севган масалалар билан қизиқади, аммо ҳаммамизни бирлаштирувчи умумий бир масала бор. У ҳам бўлса — ҳозир янграб турган ва келажакда ҳам янграши керак бўлган музикадир. Совет Иттифоқида Шарқнинг қадимий мусиқий анъаналари ардоқлаб сақланмоқда. Биз симпозиумда унга ишонч ҳосил қилдик», — деди суданлик музикашунос Осим ал-Халиф.

ЮНЕСКО халқаро музика кенгашига жаҳон музикасининг кўп томли тарихини яратиш ишига бошчилик қилишни топширди, дейди ЮНЕСКО Халқаро музика кенгашининг Бош секретари В. Штепанек. Бу — осон вазифа эмас. Илгари жаҳон музикасининг тарихи Европани марказ қилиб олиш позицияларида туриб ёзилар эди. Биз барча маданиятларнинг тенглиги нуқтаи назарига амал қилиб ҳужжат яратишни хоҳлаймиз. Шу маънода олганда, Самарқанд анжумани бениҳоя фойдалидир. Ўрта Осиё республикаларининг, Совет Шарқидаги ҳамма республикаларнинг тажрибаси биз учун жуда муҳимдир. Бу ердаги бастакорлар қадимий мусиқий анъаналардан фойдаланиб янги-янги асарлар яратмоқдалар. Бу ўзига хос лабораториянинг муваффақиятли тажрибалари Осиё, Африка, Лотин Америкасининг кўпгина мамлакатларига тўғри йўлни кўрсатиб турибди.

(ЎзТАГ).

ДЎСТЛИГИМИЗ АБАДИЙ

Анна ЧЕКАНОВСКА,
Варшава музика институти директори

●

Мен бундан беш йил муқаддам Самарқандда ЮНЕСКОнинг Халқаро музика кенгаши ҳамда Совет Иттифоқининг миллий музика комитети томонидан уюштирилган халқаро 1 музикашунослик симпозиумида иштирок этган эдим. Эсимда, ўшанда симпозиумда кўпгина мамлакатлардан келган музикашунослар ва ижрочи-созандалар музикашуносликка доир энг долзарб масалаларни муҳокама этишганди. Бу симпозиум музикашуносларнинг халқаро дўстлиги ва ижодий ҳамкорлигининг мустаҳкамланишида катта роль ўйнади. Айни чоғда биз ўша кезлар Самарқанд билан, бу кўҳна шаҳардаги қадимий обидалар билан яқиндан танишдик. Бу ерда совет кишилари амалга ошираётган улуғвор ишларни кўрдик.

Мана, бир неча кундирки, Самарқандда Халқаро II музикашунослик симпозиуми қизғин давом этаётир. Симпозиумда дунёнинг кўпгина мамлакатларидан келган таниқли музикашунослар иштирок этмоқда. Биз анжуман чоғи фикрлашмоқдамиз, тажриба алмашмоқдамиз. Симпозиум кун тартибига қўйилган масалалар Ўрта ва Яқин Шарқ халқлари музика меросига муносабат энг долзарб масалалардандир. Анжуманда ана шу масалалар кўриб чиқилмоқда, мақомат санъати замонамизга қай тарзда етиб келганлигига оид ахборотлар тингланмоқда. Табиийки, бу шу борадаги таассуротларни бойитяпти ва билим доирасини кенгайтиряпти. Шуниси эътиборга лойиқки, симпозиум кунлари Ўзбекистоннинг ва бошқа қардош республикаларнинг санъат коллективлари катта концертлар беришмоқда. Шунинг баробарида биз Самарқанд областининг ишчи ва зиёлилари, пахтакорлари билан учрашяпмиз, уларнинг турмуш тарзи билан янада яқиндан танишяпмиз.

Бизнинг мамлакатимизда Шарқ халқлари классик музикаларига ҳурмат ва эҳтиром бекиёсдир. Мен ўзим шу соҳа бўйича мутахассисман. Шарқ халқлари мақомлари ниҳоятда сермазмунлиги ва оҳангларга бойлиги билан ҳар қандай кишини ўзига мафтун этади. Мен ҳам бу санъатга иштиёқманд эдим, ўтган симпозиумда ва ҳозир давом этаётган II симпозиум кунларида ўзбек халқи ҳаёти билан атрофлича танишишга муяссар бўлдим, меҳмоннавоз, бунёдкор бу халққа муҳаббатим чексиз. Биз дўстлар диёрида гўё ўз уйимизда юргандекмиз. Анжуманлар эса маданиятларимизни янада яқинлаштираётир, дўстлигимиз янада мустаҳкамланаётир. Бу барчамизни бирдек қувонтиради.

Самарқандда Халқаро II музикашунослик симпозиуми қизғин давом этаётир. Анжуман музикашуносларининг мунозара ва баҳсларига бой бўлмоқда. Суратда: ЮНЕСКО анъанавий музика халқаро кенгашининг президенти Эрих Штокман (ГДР), ЮНЕСКО анъанавий музика халқаро кенгашининг Бош секретари Дитер Христенсен (АҚШ) ва ЮНЕСКО халқаро музика кенгашининг Бош секретари Владимир Штепанек (ЧССР) ижодий мулоқотда.

(ЎзТАГ фотоси).

СПОРТ

БОКС:

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВЛАРИ

КОБУЛ. (ТАСС). Ўзбекистон боксчилари Афғонистон Демократик Республикаси терма командаси билан бўлиб ўтган иккита ўртоқлик учрашувида қатнашдилар ва деярли барча беллашувларда ғолиб чиқдилар.

— Бундай ўртоқлик учрашувлари анъана бўлиб қолди,—деди Ўзбекистон командасининг раҳбари М. Соатов. — Бизлар АДРда бўлган бир ҳафта мобайнида мусобақалардан ташқари Афғонистон командаси билан бирга икки марта машқ ва шунингдек судьялар семинари ўтказдик. Мусобақаларнинг бориши телевидение орқали ва матбуотда ёритилди.

Совет командаси раҳбарлари билан АДР спорт комитети ва миллий олимпиада комитети раислари ўртасида суҳбат бўлиб ўтди. Суҳбатда иккала мамлакат спорт комитетлари 1984—1985 йиллар учун имзолаган битимга мувофиқ биргаликда йиғинлар, машқлар ўтказиш юзасидан СССР билан АДР ўртасида спорт алоқаларини давом эттиришга тааллуқли масалалар кўриб чиқилди. Боксчилар командаларининг бундай йиғинлари шу йил Тошкентда ўтказилган эди.

ШАШКА БЎЙИЧА БУТУНИТТИФОҚ ТУРНИРИ

«ТОШКЕНТ ТОНГИ»

Бугун республика шахмат-шашка клуби ҳар қачонгидан гавжумлашади. Бу ерда халқаро шашка бўйича аёллар ўртасида «Тошкент тонги» деб номланган Бутуниттифоқ турнири бошланади. Мусобақа анъанавий равишда ўтказиб келинаётган «Шашка юлдузлари» ҳамда «Сўғдиёна гуллари» баҳсларининг ўзига хос рамзий давомидир.

Мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган 14 моҳир шашкачи илк бор ғолиблик учун дона суради. Уларнинг 11 нафари спорт мастери бўлиб, қолганлари мастерликка номзодлардир. Мусобақада мамлакат ва жаҳон экс-чемпиони Людмила Сохненко сингари етакчи шашкачилар қатнашади. Аёллар ўртасида бундай мусобақаларни ўтказиш илк бор Чирчиқ шаҳрида 1971 йили бошланган эди. Бу, халқаро шашка бўйича жаҳонда биринчи марта расмий равишда ўтказилган баҳслардан ҳисобланади. Ўша даврда дона сурган 10 шашкачидан фақат бири — тошкентлик Озода Аҳмедова бу сафар ҳам мусобақага шай бўлиб турибди. Чирчиқ турнири СССР ҳамда жаҳон чемпионатларидан бир неча йил илгари ўтказилганлигини алоҳида таъкидлаш керак. Республикамизда халқаро турнир биринчи марта 1978 йили ўтказилган эди.

«Тошкент тонги» баҳсида иштирок этувчилар орасидан минсклик Л. Сохненко билан унинг ҳамшаҳри, мамлакат чемпиони Зоя Садовскаяларни фахрли ўринларга даъвогарлардан деб кўрсатиш мумкин. Шунингдек, ригалик Альбина Эрис, бир неча бор мамлакат чемпиони, ленинградлик Галина Кузнецоваларнинг ҳам имкониятлари катта. Қизлар ўртасида СССР чемпиони Татьяна Огородникованинг (Уфа) чиқишларига ҳам мухлислар катта қизиқиш билан қарамоқдалар. Ленинградлик Ревекка Эстеркина ҳам кучли шашкачилардан ҳисобланади.

Республикамиз вакилларидан спорт мастерлари Озода Аҳмедова, Карима Мирзаева, Лайло Иброҳимова, мастерликка номзодлар Светлана Логачева, Полина Гольдшмидт ва Ирина Кацлар ҳам машқларга зўр бериб турибдилар. Шундай қилиб бугун соат 15.00 да Бутуниттифоқ турнирининг иштирокчилари дастлабки учрашувда дона суришни бошлаб юборадилар.

Б. КАНИШЧИКЕР,
республика шашка федерациясининг раиси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

М. АШРАФИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра профессори: музика назарияси (икки ўрин);
кафедра доцентлари: фалсафа ва илмий коммунизм, биринчи махсус фортепьяно, халқ чолғу асбобларида ижрочилик, халқ чолғу асбоблари оркестри дирижёрлиги;
кафедра катта ўқитувчилари: иккинчи махсус фортепьяно, фортепьянонинг умумий курси, якка ашула, опера тайёргарлиги.

Конкурс муддати — 29 октябргача.

Мурожаат учун адрес: 700035, Тошкент шаҳри, 35-алоқа бўлими, Пушкин кўчаси, 31-уй, кадрлар бўлими.

◆

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
СЕЙСМОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ
юқори босим лабораторияси катта илмий ходими
вакант вазифасига
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Конкурс муддати — 2 ноябргача.

Мурожаат учун адрес: 700128, Тошкент шаҳри, 128. алоқа бўлими, Маркаэ-12, Хуршид кўчаси, 3-уй. Телефонлар: 41-38-41, 41-43-44.

●

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!
1984 йил учун
ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИШ
1 НОЯБРДА ТУГАЙДИ
ОБУНАНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ УЧУН «СОЮЗПЕЧАТЬ» АГЕНТЛИКЛАРИГА ЁКИ ШАҲАР АЛОҚА БЎЛИМЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

●

Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг
ТОШКЕНТ ШАҲАР ТОВАР СТАНЦИЯСИ
станцияга ёпиқ вагонларда келадиган контейнерлар, шунингдек идишларга солинган донали юкларни қабул қилиб олувчининг омборларига етказиб бериш, шунингдек ўз омборларида юкларни ҳафтанинг барча куни, ҳатто якшанба ва байрам кунларида ҳам соат 9.00 дан 21.00 гача зудлик билан қабул қилиб олиш юзасидан барча ташкилотлар билан кафолотланган
ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ

Адрес: 700005, Тошкент шаҳри, Куйбишев шоссеси, 13-уй, Телефон 33-53-09.

✦

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА
15 ОКТЯБРЬ
СОАТ 17.00 да
СССР биринчилиги учун
«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ТОРПЕДО» (Москва)
командалари ўртасида
ФУТБОЛ

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12/X да **Чио-чио-сан**, 14/X да **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/X да **Юрак операцияси,** 13/X да **Ўз аризасига кўра,** 14/X да **Бой ила хизматчи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12/X да **Занжир,** 13/X да **Заҳар ичган даъвогар,** 14/X да **Ишонмасанг ўламан.**

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, қишлоқ хўжалик таълими Бош бошқармаси, республика ўқув-методика кабинети коллективи Тошкент область Бўка қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникумининг директори **Раҳимжон Дадабоевич ДАДАБОЕВ**нинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

«ГЕРМЕД» НАМОЙИШ ҚИЛАДИ

Социализм дунёсида халқаро муносабатлар ўзгача мазмун билан бойиб бормоқда. Экономика, фан ва техниканинг ҳамма соҳасида кўп томонлама ва икки томонлама битимлар тузилганки, бу ҳол ҳамдўстлик мамлакатларида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялаш имконини бермоқда. Узоқ муддатли тармоқ программалари негизида эса социалистик интеграция тобора чуқурлашиб бормоқда.

Кеча Тошкентда очилган Германия Демократик Республикасининг фармацевтика саноати кўргазмаси бу хил ҳамкорлик нақадар ажойиб самаралар бераётганлигига яққол мисол бўла олади. Унда Дрездендаги «Гермед» халқ фармацевтика комбинати ишлаб чиқараётган хилма-хил маҳсулотлар намойиш этилмоқда. Комбинатнинг 14 йирик корхонасида 1700 хилдан ортиқ дори-дармон ишлаб чиқарилади. Хусусан, юрак қон-томир касалликларини даволашда, диабет, эпилепсияга қарши курашда, стоматология, ветеринария ва медицинанинг бошқа соҳаларида ишлатиладиган дори-дармон ва гормонлар самарадорлиги билан ажралиб туради. Ҳозирги кунда «Гермед» бу хил препаратлар ҳамда лаборатория анжомларини жаҳоннинг 65 мамлакатига етказиб бермоқда.

1976—1980 йиллар мобайнида СССРга дори-дармонлар етказиб бериш икки марта кўпайган бўлса, бу беш йилликда экспорт яна икки баравар ортиши мўлжалланмоқда. Мамлакатларимиз ўртасида бу борадаги ҳамкорлик илмий-тадқиқотлар ҳамда дори-дармонлар ишлаб чиқишнинг янги технологиясини яратиш устидаги изланишлар натижаларига оид ахборотларни айрибошлашда ҳам ўз аксини топмоқда. Кўргазма кунлари фармацевтиканинг муҳим масалалари юзасидан ГДР вакиллари бир қанча илмий докладлар қиладилар.

Кўргазма очилиши муносабати билан ўтказилган матбуот конференциясида «Гермед» халқ ташқи савдо корхонаси бош директори Вальдемар Нойберт фармацевтика саноати соҳасидаги ҳамкорлик ҳақида гапириб, журналистларнинг саволларига жавоб қайтарди.

Р. ҚОСИМОВ.

„ТЎЙЛАР МУБОРАК“

Салом, ҳурматли фельетон шинавандалари.

Бугун биз Жиззах шаҳрида ўтаётган тўйхонадамиз. Шаҳарнинг ҳар бир маҳалла ва ҳар бир гўшасида тўй кўп бўлишига қарамай Жиззах шаҳар савдо бошқармасига қарашли 13-магазин хизматчилари икки ёш — Аширой билан Тўлқинбой Каримовларнинг никоҳ кечасига тўрт юзга яқин меҳмон йиғилган. Улар тўрт қатор жойлашган столлар атрофида гул-гул очилиб, савлат тўкиб ўтиришибди. Столлар усти етти иқлимнинг анвойи неъматларига, ранго-ранг шишаларга тўлиб кетган. Аммо, афсус, тўрда куёв ва келиннинг, куёвжўра ва келинпошша дугоналарининг ўринлари бўм-бўш. Меҳмонлар ҳам ўғринча бир-бировига билдирмай, соатларига тез-тез қараб қўйишяпти. Чунки таклифномада тўй тантанаси кеч соат саккизда бошланиши таъкидланган эди-да. Ҳозир эса соат 9. Намунча соатларингизга қарамасангиз, ўртоқлар. Юракни бундоқ кенгроқ қилинглар. Ахир, бугун тўй. Вақт ҳисобини ҳам, эртага эрталаб борадиган ишлларингни ҳам унутинглар. Ҳали замон келин ҳам келиб қолар, деворгиси келади кишининг.

Вақтдан фойдаланиб, тунов куни ЗАГС маросими қандай ўтгани тўғрисида ҳикоя қилиб берай:

Тўлқинбой ўртоқларига ЗАГСга «Чайка»да бормасам, йигит номимни бошқа қўяман, деб онт ичган экан. Буни қарангки, унинг бахтига Жиззах шаҳар аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш агентлигининг директори Раҳмонбой Эшонқулов билан бош инженер Тошхўжаев бошқа машиналар ишламаса ҳам «Чайка»ни эгарланган тойчоқдек ғижинглатиб қўйишган экан. Тўлқинбой Каримов ҳар икки раҳбарнинг оғзини мойлаб, неча-неча кунлаб навбатда турганларнинг кўнглини доғлаб, «Чайка»га бир кун эгалик қилди. Кўрингки, ана шу «Чайка»га иккита «Волга», иккита «Жигули»ни қўшиб, Аширойникига юборишса ҳам қайнонаси «агар машиналар сони ўнтага етмаса, қизим ЗАГСдан ўтмайди», дебди. Тўлқинбой Каримов буни ҳам сўзсиз бажарди. Куёв ўз улфатлари билан қўшилиб йигирмата машинада кўчага чиққан эдики, бутун Жиззах шаҳрини машиналарнинг узун-қисқа «ғат-ғут» сигнали босиб кетди. ЗАГСдан кейин куёвтўранинг тоғасиникига бориб, юздан зиёд йигит ва қиз шундай базми жамшид қилишдики...

Кеча Аширойникида бўлган қиз мажлисини айтмайсизми? Қисқаси уч кундан бери базм орқасидан базм!

ФЕЛЬЕТОН-РЕПОРТАЖ

Ҳозир эса келин тушмагур бир оз кечикяпти, ишқилиб ана шу базмлардан кейин унинг тоби қочиб қолган бўлмасин-да. Ҳа, майли, соат энди ўн бўлибди, тонг отгунча ҳали вақт кўп. Шу ўринда Жиззах шаҳар ижроия комитетининг бир ишидан катта-катта тўй қилаётган тўйвозларнинг кўнгли ранжиётганини эслаб кўйиш фойдадан холи бўлмас. Ижроком тўйлар кеч соат 12 га қолмай якунлансин, деган қарор қабул қилганмиш. Тўй дегани киши умрида бир марта содир бўладиган воқеа. Озиб-ёзиб ана шундай тўйга қўл урилса-ю, ижроком деган унинг вақтини чегаралаб қўйса! Яхшиямки, Жиззах шаҳридаги маҳалла комитетларининг раислари ва маҳалла активлари бу қарорга амал қилмай қўйишди. Бўлмаса...

Шу пайт дамбадам соатига қараб, хуноби ошиб ўтирган меҳмонлардан тўрт киши шартта ўрнидан туриб ташқарига юрмоқчи бўлган эди, мезбон-сарбозлар «Тўйни бузманглар!», деб уларни судрагудек бўлиб, жойларига қайтадан ўтқазиб қўйишди. Бетоқат меҳмонларнинг бахтига соат ўн бир ярим бўлганида кўчадан «Ёр-ёр» овози эшитилди. Даврага келин ва куёв кириб келишди. «Тўйлар муборак» қўшиғи янгради. Келин ва куёв олдига юз-кўзлари қизариб, оғзининг таноби қочган бир тўда йигит ва қизлар тушиб, шунақанги рақс бошлаб юборишдики, асти қўяверасиз. Бири украинча «Гопак»ка ўхшатиб тиззалаб югурса, иккинчиси «Андижон полькаси», учинчиси «Хоразм лазгиси»га қийшайиб қўлларини лайлак қилишяпти. Ана қийқириқ, ана «дўст-дўст»лаб қичқиришлар. Келин ва куёв ўрнига бориб ўтиришганда соат ўн иккига занг урганди. Шундан сўнг тўй раиси жўшиб кетди. Тўлқинбой ва Аширойнинг оилалари шарафига ҳамду санолар ўқиди. Уст-ма-уст қадаҳлар кўтарилгандан сўнг навбат «санъаткор»ларга берилди.

Биродари азизлар, каминалари бу базми жамшидни кўриб, ақли-хуши бир оз шошиб қолиб, никоҳ кечасининг энг азиз сарварлари—санъаткорларни номма-ном таништириш ёдимиздан чиқибди. Узр. Ана, улар шоҳсупадан тушиб, хизматга чоғланишяпти. Қани кўрайлик-чи, ким экан улар. Олдинда лаб-лунжини йиғиштиролмай, ўнгу сўлга қуллуқ қилиб микрофон томонга келаётгани номи Жиззахдаги тўй-базмларда машҳур бўлиб кетган Раҳмат Бердиевми? Худди Оқил Ҳамроевга ўхшайди-я? Ё Шавкат Файзиевмикан? Йўқ, янглишибмиз, узр, бугунги даврага «Зарафшон булбули» номини олган Уруш Ҳасанов бошлиқ отарчилар, йўғ-е, кечирасиз, санъаткорлар хизмат кўрсатишаётган экан. Бизнинг уларни ном-баном айтолмай янглишаётганимиз сабаби бор. Чунки Жиззахда шу кунларда тўй деганда айтмаса ҳам югуриб бораверадиган шилқим отарчилар бемаза қовуннинг уруғидай жуда кўпайиб кетган. Бундай кишиларни тўйга меҳмон бўлиб келган одамлар санъаткор эмас, санъатсотарлар деб бежиз ном бермаганлар. Уларнинг репертуарлари ҳам ўзларига яраша. «Чакра-чакр», «Эй, санам», «Бўй-бўй», «Қарғалар», «Боғим бора, боғим бор», «Арам вай-вай».... Бу қўшиқларни фақат кайф билан эшитиш керак. Ана шундагина сўзлари зўрма-зўраки ўзгартирилган «асарлар»нинг мағзини чаққа оласиз. Мана, ҳозир ҳам «Арам вай-вай» бошлаб юборилди. Овоз кучайтиргичларнинг қулоғи энг охиригача буралган шекилли, бақириқ-чақириқлар қулоқ пардаларини чунонам титратиб, бутун Жиззахни оёққа турғизяпти.

Энди рақкосанинг таърифига ўтайлик. Юзлари ой, кўзлари юлдуз, қош қоқишлари қалдирғоч қанотидай бу жувон даврада ўтирганларга имо қилиб, чунонам рақс тушардики, меҳмонларнинг кўпи «дод» деб, кўкракларини муштлай кетишди. Худди шу пайт пойгакда турган Тўлқинбойнинг қариндош-уруғлари узун-қисқа саф тортиб, кўлига ўн сўмликдан бир сўмликкача даста-даста пулни елпиғич қилиб «кўриб кўйинглар, бизлар пул қистиришни бошлаяпмиз, кейинги навбат сизларники» дегандай даврани бир айланиб, «санъаткорлар» рўпарасига юришди. Бир зумда хонанда-ю машшоқ ва рақкосаларнинг чаккалари кўк, қизил пуллардан гулдаста бўлиб кетди! Қариндош-уруғларга қойил! «Санъаткорлар» даврани бир марта айланиб чиққунларича улар уч-тўрт марталаб даврага кириб чиқишди. Шундан кейин эркакларга аёллар ҳам қўшилишди. Хонанда ва рақкосаларнинг устига белбоғ, рўмол, қимматбаҳо кийимликлар лайлак қордай ёғилди. Навбат меҳмонларга тегди. Беданадай йўрғалаб, чуғурчуқдай қанот қоқиб айланаётган рақкосанинг шамали имоларига тоқат қилолмай қолган кишилар гандираклаб келиб, ким ўзарга ўйнагандай бири юз сўмлик, бири эллик сўмлик пулларни қистира бошлашди.

Соат икки. Тўй раиси кечани якунламоқчи эди, тўй эгаси — Тўлқинбойнинг отаси Карим ака «ҳали қизиқчиларга навбат теккани йўқ», деб оёқ тираб туриб олди.

— Тўлқинбойнинг никоҳ тўйига Қўқон шаҳридан етиб келдик. Исмим — Муҳиддин, фамилиям Дарвешов! Менинг фамилиям Дарвешов бўлганидан кейин шеригим Йўлдошалиники албатта Девонаев бўлади-да! Шундай қилиб, бир оз кулишарканмиз, — деб гап бошлади Муҳиддин қизиқ.

Аммо, лекин иккала қизиқчи аскияга, қизиқчиликка зўр бериб, ўзларини қандай алпозга солишмасин, негадир ҳар доим кўзидан ёш чиққудай бўлиб куладиган меҳмонларнинг кулгусида бугун жўшқинлик йўқ эди.

— Тўртта тўйда шу ҳангомани эшитдим, меъдага тегиб кетди. Бу отарчи қизиқчилар тўйдан тўйга юраверса, аскиянинг янгисини ҳам топишолмас экан, — деди меҳмон шеригига. Бироқ, шунга қарамай, Муҳиддин қизиқ билан Йўлдошали ҳам ўзларидан олдинги хонанда ва рақкосалар сингари чаккаларини пулга тўлдириб, мамнун бўлиб даврадан чиқиб кетишди.

Хуллас, тўйда ўрнидан туриб гапирадиган гапириб, келиннинг дугоналари шеър ўқиб, куёвнинг дўстлари ўйинга тушиб, келин ва куёвга жавоб бериладиган вақт бўлганида соат уч яримдан ошиб қолганди. Тўй шу билан тамом бўлгандир, деб ўйларсиз! Асло! Келин ва куёв даврадан кетсалар ҳам микрофоннинг қулоғи тонг отгунча буралмади. Жиззахнинг «Нижонлик» маҳалласида Карим аканинг хонадонида эрталабгача етти маҳалланинг тинчини бузган тўй тонг отишига яқин поёнига етди. Қани энди бирор азамат топилса-ю, «Ҳой, биродарлар тўй деганни шунақа чўзасизлармн, инсоф борми?» деса, тартибга чақирса. Йўқ, аксинча баъзи кишилар обрў орттираман, деб бир кунда ўтадиган тўйни икки-уч кунлаб чўзиб, суткасига йигирма тўрт соат кўни-қўшни, маҳалла-кўйнинг қулоғини қоматга келтиряпти. Айрим шахсларнинг ана шу тўйларда текин ичкиликка муккасидан кетиб, кейин жанжал билан одамларнинг оромини бузишларини-ку, қўяверасиз.

Хайрият, тўй деса юрак олдириб қўйган баъзи кишилар: «Бўлди, етар, номчиқарга тўй қилишлар барҳам топсин, шу ишни қилиб элнинг тинчлигини бузаётган одамларгина эмас, бундай ғалвали тўйларнинг бошида турувчилар ҳам тартибга чақириб қўйилиши лозим», деган таклиф билан чиқяптилар. Қани энди бу таклифлар амалга ошса.

Фельетон-репортажни «Совет Ўзбекистони» мухбири Туроб МАҚСУДОВ олиб борди.

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 14 октябрда чиқади.

Редактор ўринбосари А. НАБИХУЖАЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

12 ОКТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Саёҳатчилар клуби. 10.40 — Ярқираб чақнаб ён. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб. 15.50 — Мутахассисларга обуна бўйича тарқатиладиган адабиётлар. 15.55 — Одамлар раҳмат дейишмоқда. 16.30 — Ҳужжатли фильм. 17.00 — Испаниянинг музикали театри. 17.45 — Стадион ҳама учун. 18.15 — Концерт. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.50 — Телевизион бадиий фильм. 20.40 — Театр мемуарлари. 21.30 — Время. 22.00 —Футбол. Олимпиада турнирининг саралаш матчи. СССР — Болгария. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.45 — Агар соғлом бўлай десанг.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Астрономия. 10.05 ва 13.40 — Немис тили. 11.05 — А. Прокофьев поэзияси. 11.35 ва 12.40 — Биология. 12.05 — Ота-оналар, Сизлар учун. 13.10 — Физика. 14.10— Илмий-оммабоп фильм. 14.30 — А. С. Макаренко — педагог, ёзувчи, гражданин. 15.20 — Қишлоқ янгиликлари. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Сиз яратган боғ. 19.15 — Концерт. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Олеся. Бадиий фильм. 23.20 — Дзюдочилар стартларга тайёрланмоқдалар.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Телефильм. 12.00 — Концерт. 12.30 — Химия. 13.00 — 19-лар комитети. Бадиий фильм. 1-серия. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Ўқувчилар бригадасида. 19.15 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бизнинг иқтисодий шарҳ. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Музикашуносларнинг II Халқаро симпозиуми. 21.30 — Время. 22.00 — Бугун оламда нима гап? 22.15 — 19-лар комитети. Бадиий фильм. 2-серия. 23.25 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.25 — МТ-II. 18.15 — Ўқитувчи экрани. 18.45 — Телеспектакль. 19.30 — Беш йиллик ишлари ва кишилари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Учрашувлар. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Москва-II.

13 ОКТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильмлар. 10.10 — Ҳужжатли фильм. 10.40 — Комиссар ҳақида баллада. Бадиий фильм. 11.45 — Концерт. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 15.55 — Ф. Шопен асарларини РСФСРда хизмат кўрсатган артист С. Доренский ижро этади. 16.40 — П. Тичина лирикаси. 17.15 — Концерт залида мактаб ўқувчилари. 18.00 — Шахмат мактаби. 18.30 — Расмларда қуёш акси бор. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан ва турмуш. 20.00 — Экранда — кинокомедия. Характерли қиз. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Томошабинга йўл. 23.25 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — М. Ю. Лермонтов. Савдогар Калашников ҳақида қўшиқ. 10.05 — Физика ва илмий-техника революцияси. 11.35 ва 12.35 — И. С. Тургенев. Оталар ва болалар. 12.05 — География. 13.05 — Табиатшунослик. 13.55 — Н. Думбадзе асарлари саҳифалари. 14.55 — Ванюшин болалари. Бадиий фильм. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Концерт. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 21.15 — Халқ куйлари. 21.30 — Время. 22.05 — Илмий-оммабоп фильмлар.

ТОШКЕНТ-I. 10.20 — Биринчи синфда рус тили. 10.40 — Китоб бизнинг дўстимиз. 11.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. 12.00 — Шимолликлар. Телевизион фильм. 12.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. 13.00 — 19-лар комитети. Бадиий фильм. 2-серия. 18.05 — Мультфильм. 18.30 — Фан уфқлари. 19.00 — Ўсмир ва қонун. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қалбимиз ҳамиша уйғоқ. Адабий кўрсатув. 20.20 — Йўл. Манзарали фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Музикашунослар II халқаро симпозиумининг ёпилиши. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.25 — О. Меликов. Икки дил достони.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.30 МТ-II. 18.10 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — Мовий осмон узра. Бадиий фильм. 19.15 — Реклама. 19.35 — Кончиларнинг қишлоқдаги юмушлари. Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал. 20.40 — Учрашувлар. Бадиий фильм. Қозон. 4-серия. 21.30 — МТ-II.

РАДИО

12 ОКТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — КПСС XXVI съезди ривожланган социализмнинг иқтисодий сиёсати ҳақида. 11.25 — Концерт. 12.10 — Узбекистан индустриальний 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Чолғу куйлари. 20.15 — Музикашуносларнинг Самарқанддаги II Халқаро симпозиуми кундалиги. 21.00 — Биз қишлоқда яшаймиз. 21.20 — Концерт. 22.30 — Халқ қўшиқлари 23.15 — Сайқал.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

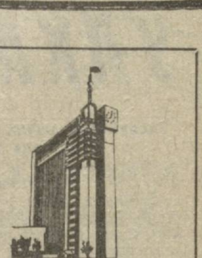

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.